

DETÉSEK
szó 5 lej, vastagabb
apróhirdetés 5 lej,
szalék kedvezmény,
őre fizetendő, jelleg
otunk, ha portó bélyeg
zsi hírek díja 250 lej,
nek 150 lej.

ROVICSE
nagyobbitva
colai Iorga 19.
Kütnő házikonyha

im! Tekintsek
meg saját
parókákat
ondolási, speciális,
egességi és szakmá-
r. Memorand. 10.

Negyed és hatod
osztályú állami gimna-
zista fiataim, kik héber
nyelvben és írásban,
kémia, zene, és
román nyelvű iskolai
árgyakban képesek,
és több gyermeküket
tanítani kívánják a
szülőföldre, szigorú ort.
zsido falusi családhoz,
Gein Mózes, (Satu Mare
Str. Decemb. 1.

Stadó 7 kötszővö-
p, 3 mechanikus
vőgép, 1 endiáló,
spinhuzó. Würdiger,
Károlyfalva, Avram
ancu 457. 594

Pince
cca 250 m., világos,
raktárak, műhely-
nek kiadó. Malom-
utca 28.

Varróáru
keres a Székely-
falon. Str. Izabella 7.
Dvár)

Villanymotor
száz, 2 lóerős, 1200
számszám, 42 po-
dus, 150 woltos,
öltőáramu, eladó. —
egtekinthető: Tordai
raktár, Dorobantj-
11.

mán levelezést vál-
ok. Cim a kiadóba

4-93.

pek
Ugyisintén szá-
pek általában
ztékban
s javító műhely.
at vállalom.

Antal
Maria 9.

rdő

szetes
Oradea mellett.
s,
vegő.
tobusz
zene.
ig.
ktust.

KIADÓHIVATAL TELEFON: 9-77
Str. Beron L. Pop 10.

SZERKESZTŐSÉG TELEFON 1-77
Éjjeli telefon (nyomda) 2-02

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 1150 Lei
Félévre . . . . . 600 "
Negyedévre . . . . . 320 "
Egy óra . . . . . 110 "

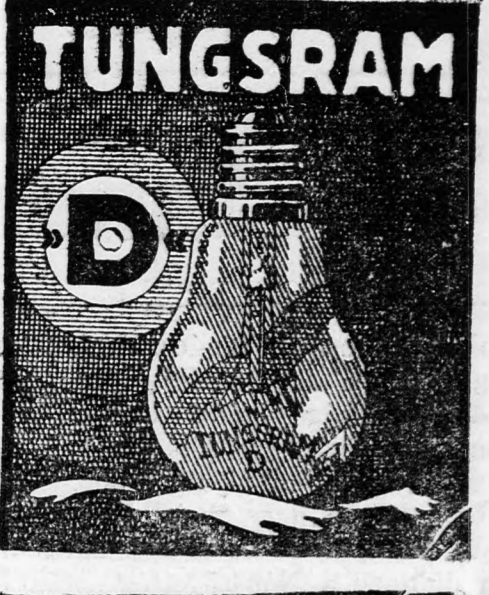
XI évfolyam * 125. szám
1928 június 10 Vasárnap
* 5688 Sziván 22 *

Dl. Ramasetter Robert
tér 2. II. 8. Budapest

szület: Suedu

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

A jubiláris konferencia

Ma délelőtt nyílik meg Temesváron az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség nyolcadik konferenciája. Ez a konferencia más, nyugodtabb és gondtalanabb atmoszférában bizonyára sokkal impozánsabb és ünnepélyesebb külsőségek között ülne össze. Mert ez a konferencia tulajdonképpen jubileumi konferenciája az erdélyi zsidóságnak, amely közel tíz évvel ezelőtt a világháború dühöngő fináléjában, káoszus forradalmi időkben egy forradalmi bár elkésett megrögzöttségével új kereteket szabott további életének. Tíz esztendő nem nagy idő egy nép életében és ha abból a szempontból vizsgáljuk a kérdést, hogy az erdélyi zsidóság milyen mértékben tudta reális tartalommal megjelölni az új kereteket, feltétlenül arra a megállapításra kell jutnunk, hogy a tízéves jubileum, ha nem is száz százalékos, de mindenképpen értékes eredmények határkövet jeleníti.

A jubiláris konferencia jelentősége azonban nem abban van, hogy tíz esztendő súlyos küzdelmeinek biztató lendülettel és deprimáló visszaesésekkel tarkított napokra tekinthető vissza. A visszaillesztésnek ennél a jubileumnál csak egyetlen szerepe lehet: megállapítani azt, hogy mit mulasztott el és mit nem valósított meg célkitűzései és kötelességei közül az erdélyi zsidóság az elmúlt decenniumban. De még így is nem utólagos rekriminálás és lamentációk kedvéért van szükség a visszaillesztésre, hanem kizárólag azért, hogy a jövő évekre beállított program igyekezzék ezeket a mulasztásokat pótolni.

Nagy és súlyos felelősség hárul tehát a temesvári konferenciára, amelynek nemcsak a múlt hiányait kell helyrehozni és az elért eredményeket biztosítani, hanem a további fejlődés és haladás feltételeit is meg kell teremtenie, úgy befelé mint kifelé. Kifele módot kell találnia arra, hogy az erdélyi zsidóságot az eddig sokkal sokkal intenzívebben és legalább száz százalékkal nagyobb arányban kell a Palesztina-munka szolgálatába állítani. A palesztinai krízis egyik igen jelentős oka éppen abban volt, hogy a diaszpórábeli zsidóság részvétele az újjáépítés műveiben visszaesett, az országépítés szervei, a Keren Kajemot és Keren Hajjeszod erősen visszafelé fordultak. Ebben feltétlenül része volt különösen a keleteurópai zsidóság gazdasági helyzetében beállott egzisztenciális krízisnek is, mindamellett a Palesztina-munka szélesebb körű megszervezésével különös eredményeket is el lehetett volna érni. Másik oka volt a Palesztina iránti áldozatkészesség és kötelezettség teljesítés hanyatlásának az a pszichológiai depresszió, amelyet a palesztinai válság és a válságról elterjedt túlzott hírek váltottak ki a zsidóság széles rétegeiben. Ez a krízis — szerencsére — megszűnt és most újabb lendületet kell vennie és fokozottabb tempóban kell ismét megindulnia a konstruk-

tív Palesztina-munkának, amelyből az erdélyi zsidóságnak még anyagi erején felül is ki kell vennie számarányának megfelelő részét.

A legfontosabb belső problémák, amelyek megoldására a jubiláris konferenciának kell megtalálni a legmegfelelőbb lehetőségeket és eszközöket, tulajdonképpen csak kiegészítői az eredményes és kielégítő Palesztina-munka problémájá-

nak. A temesvári konferenciának meg kell teremtenie az erdélyi zsidóság jelenleg egyetlen hivatalos megnyilatkozási szervének az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetségnek biztos bázisát, amely minden más munkának legelőfeltétele. Meg kell erősíteni a Szövetséget, meg kell teremteni az erdélyi mozgalom pénzügyi feltételeit, hogy az ellanyhult és elfásult zsidó közéletet vissza lehessen terelni az egészséges mederbe. Egyszóval: fel kell frissíteni az egész népi mozgalmat, vissza kell adni az egyének és a tömegek munkakedvét, hogy azt az ösz-

szesség célkitűzéseinek szolgálatába lehessen állítani. Ezen a téren különösen sok tennivaló van az új generáció pozitív zsidó nevelésének biztosításával, mert tagadhatatlanul az ifjúság az a tényező, amely kellő nevelés és előkészítés után képs lesz megtartani a zsidó népet és a zsidó Palesztina regenerálódásának gyorsuló tempóját. Talán, valamennyi belső kérdés között ez a probléma a legnagyobb jelentőségű, mert tengelyét képezi mindannak, amit a jövő évek programjaként kell megállapítani a temesvári konferenciának.

A Népszövetség tanácsa a maga részéről befejezettnek nyilvánította az optánsper

Chamberlain javaslata alapján közvetlen tárgyalásokra utasították úgy Romániát, mint Magyarországot. A román kormány új javaslatokat tesz Magyarországnak a megegyezésre. Apponyi kifogást emelt a tanács határozata ellen

Genf, június 9. A népszövetségi tanács tegnapi ülésén az optáns-perrel foglalkozott és meghozta az előre jelzett határozatot, mely az érdekelteket újabb közvetlen tárgyalásokra szólítja föl. Az Apponyi és Titulescu között ebben a kérdésben megindult vita a fenti határozat meghozatala után vált igazán érdekessé. Titulescu ugyanis bejelentette, hogy a román kormány legközelebb ebben az ügyben a magyar kormányhoz egy javaslatot akar küldeni, melyben azt fogja proponálni, hogy a tárgyalásokon a népszövetségi tanács egyik tagja jelöltsék ki közvetítőnek, akinek vita esetén döntőbírói joga is legyen.

Erre a szerepre azt a tanácsagot ajánlja, aki eddig legtöbbet foglalkozott a kérdéssel, amivel Chamberlainra célozt.

A közvetítő döntőbíró azután minden egyes esetben állapítsa meg, hogy jogellenes elközárásról volt-e szó, vagy sem.

Az optánsper körüli minden okmányt eléje kell terjeszteni és az utolsó okmány betervezésétől számítot félév múlva a döntőbírói véleményét ki kell mondani minden egyes esetben.

Erre a munkára esetleg két segédet is adjanak a kijelölendő döntőbíró mellé. Titulescu azonban mindezt csak egy fentartással ajánlotta. Azzal, hogy az optánsoknak esetleg adandó kártérítést a Magyarország által teljesítendő jóvátétel összegéből fizessék ki. Javaslata — tette még hozzá — egységes egésznek tekintendő, precedensül nem szolgálhat és csak akkor lép életbe, ha Magyarország ezt az utóbbi fentartást is elfogadja.

Apponyi Albert gróf Magyarország részéről azonnal válaszolt Titulescu beszédére. Kijelentette, hogy hivatalos választ az indítványra még nem adhat, mert előbb felhatalmazást kell kérnie a kormányától. Az első hallásra azonban azonban emondhatja, hogy a magyar kormány bizonyára megfontolás tárgyává teszi ezt a javaslatot, bár állásfoglalásának kiindulási álláspontját föl nem adhatja.

Titulescu kifejezése — folytatta Apponyi, — hogy Magyarország jelenleg jóvátételi moratóriumot élvez, helytelen, mert Magyarország ma

is fizet jóvátételt. Az ajánlatnak az a pontja, mely bizonyos tekintetekben a bíró kezét megköti, szintén elengedhetetlennek látszik.

A jóvátételből való fizetésekre vonatkozó javaslatot szintén nem fogadhatja el a magyar kormány, mely nem adhatja föl a részére már biztosított jogokat.

Apponyi csak fentartással fogadta el a javaslatot

Apponyi ezután még elmondta, hogy miért tartózkodott a maga részéről a Chamberlain által betervezett javaslat megszavazásától. Ezt a javaslatot ugyanis ő is elfogadhatta volna, ha fentartásait figyelembe veszik. Minthogy azonban ezt nem látta biztosítva, nem mondhatott sem igent, sem nemet. Viszont nem fogadhatja el véglegesnek a tanács határozatát, mely nem hoz megoldást.

Ezért tartózkodott a szavazástól. Bejelenté azonban, hogy bármilyenképen alakuljanak a közvetlen tárgyalások, eredményükről jelentést fog tenni a tanácsban.

De ugyanakkor fentartja a jogát, hogy szükség esetén a trianoni szerződés 239. szakaszának végrehajtását is kérje, vagy pedig azzal a kérelemmel forduljon a tanácshoz, hogy a hágai döntőbíró elé utalja a kérdést.

Ezeknek az elmondása után azonban ismételtelen biztosítja a népszövetségi tanácsot, hogy a magyar kormány a maga részéről a legnagyobb jóindulattal fogja kezelni és alaposan megvizsgálja a román kormány által neki átnyújtandó javaslatot. Apponyi beszéde után a tanács elnöke bejelentette, hogy az ügyet a tanácsülés szempontjából befejezettnek tekintik. A román ajánlattal kapcsolatos eszmecsere Apponyi és Titulescu között már nem tartozik a tanácsülésre. A kérdést ezzel lezárja és örömmel üdvözi a békes kibontakozás irányában nyíló lehetőségeket.

Ezt a vitát megelőzte a tanács eredeti javaslata fölött kifejlődött vitaközös, melyről az eddig beérkezett táviratok nem adnak tisztá képet.

Bukarest meg van elégedve
A Rador távirati ügynökség jelentése

szert Chamberlain ismertette az optáns ügy eddigi fázisait és kifejtette, hogy a szeptemberi javaslatot Románia, a márciusit Magyarország nem fogadta el. Miután Magyarország visszautasításával szemben nem alkalmaztak szankciókat, méltányos, hogy Romániával szemben sem alkalmazzanak ilyeneket. Ennek következtében, miután a Népszövetség tanácsának erőfeszítései a két fél beleegyezésének hiányában nem vezettek eredményhez, javasolja, hogy a Népszövetség tanácsa a maga részéről fejezze be a kérdést és előbbi határozatainak fentartásával appelláljon mindkét kormányhoz azzal, hogy kölcsönös engedmények árán egyezzenek meg. Ez a távirat annyit jelent, hogy a népszövetségi tanács a maga részéről pontot tett az optáns-vita után és a maga illetékességét elhárítva két előbbi határozatát mint jótanácsot ajánlja a feleknek hogy egyezzenek meg ennek alapján.

Az illetékesség-elhárítás ellensúlyozására szolgál viszont az az indítvány, hogy Chamberlain, mint döntőbíró szerepeljen az optáns-vita minden egyes perében és hogy hozzá terjessék föl az erre vonatkozó iratokat.

Bukaresti jelentések szerint különben az ügynek ezzel az elintézésével Bukarestben nagyon meg vannak elégedve, mert Titulescu újabb álláspontjának győzelmét látják benne.

Chamberlain javaslata

A közvetlen tárgyalásokra utasító javaslatok különben, melyet későbbben elfogadtak, Chamberlain terjesztette elő a következő szöveggel:

„A Népszövetségi Tanács mélyen sajnálja, hogy a két érdekelt fél eddig nem tudott megegyezni a tanács által ajánlott alapokon, főtartja véleményét, hogy ezen az alapokon kell a megoldást keresni. Ezért továbbra is főtartja szeptemberi és márciusi határozatait és felszólítja úgy a magyar, mint a román kormányt, hogy a rég húzódozó vitát kölcsönös engedmények kel fejezzék be.”

Ezt az indítványt Titulescu elfogadta, Apponyi visszautasította azzal a meg-

Blondel keretek legolcsóbb árban
„PLASTICUM”
szobrászati, képeretelési, aranyozási és képeret-léc készítő vállalat. Cluj, Str. Clemenceau 7/a. Nagy raktár külsőben bel- és külső képeretekben. Gobelint, festmény- és antik képeretek. Vállalunk mindenféle aranyozási munkákat, cillárak, szobrok aranyozását és patinírozását. Vidéki rendeléseket pontosan eszközölünk.

SELECT
mozgó

Huguette Duflos ismert művész újabb filmje
Ismeretlen szerető

Monopol Thalfilm

okolással, hogy a tanácsnak kötelessége megvédeni a döntőbírók intézményét. A döntőbírók igénybevétele ugyanis nem lehet diszkrecionális jog, ha a tanács ezt mégis ennek tekintené, legjobb volna, ha nyíltan bejelentené a világ közvéleményének. Ez a bejelentés azonban döntene a Népszövetség sorsa fölött is.

„Ne csak kötelességeket, hanem jogokat is”

A Népszövetség nem tölti be hivatását, amikor egyszerűen azt ajánlja, hogy a felek barátságosan megegyezzenek. Ezt a multban már rengeteg fáradsággal eredménytelenül kísérelték meg, nem valószínű tehát, hogy mindezek után az újabb tárgyalások sikeréhez vezessenek.

Magyarország a maga részéről csak azt követeli, hogy a mindenki által osztottanul keménynek elismert trianoni szerződés szakaszait ott is alkalmazják, ahol Magyarországnak jogokat, nemcsak kötelességeket biztosít.

Hogy a döntőbírók milyen ítéletet fog hozni, azt előre nem lehet tudni.

A magyar kormány azonban, bármilyen legyen az ítélet, kötelezi magát annak elfogadására. Tiltakozik azonban az ellen, hogy a tanács egyszerűen annak kijelentésével intézze el a dolgokat, hogy a kérdés megoldása a két érdekeltre tartozik. Ezután Titulescu szólalt még föl és régi beszédeire is hivatkozva kijelentette, hogy mindent elmondott ebben a kérdésben. Majd Chamberlain mint előadó mondta el, hogy nem osztja Apponyi pessimizmusát a közvetlen tárgyalásokkal szemben és azért kéri a határozati javaslat elfogadását. Ezután következett a szavazás, mely a közvetlen tárgyalásokra vonatkozó javaslatot elfogadja.

A magyar sajtó a döntésről

Budapest, június 9. — A magyar lapok legnagyobb része vezércikkben foglalkozik az optáns-perben hozott népszövetségi határozattal, melyet azért támad, mert újab hasznást jelent. A budapesti sajtó tehát egyik előbbi hírünkkel ellentétben, nem végleges határozatot, hanem halsztást lát a tegnapi határozatban. A „Pesti Hírlap” „Macska és forrókása” címen itéli el a tanács-határozatot, mely újra kitér a döntés elől és helyesli Apponyi eljárását, aki nem járult hozzá a további halogatáshoz. Titulescu javaslata a lap szerint csak megismétlése a decemberi javaslatnak, melyet a magyar kormány már egyszer visszautasított. A többi lapok szintén támadják a tanácsot, mely tegnapi határozatával tehetetlenségét ismertette el. A kárvallottak — írja a

„Magyarság” — nem sajnálkozást és részvétet akarnak, hanem igazságot és azt, hogy a Népszövetség tiszteletben tartsa léte alapját, a döntőbírók elvét. A „Budapesti Hírlap” „A halogatás mesterei” címen vezércikkzik és kifejté, hogy a tegnapi határozat beismerése annak, hogy a Népszövetség nem tud, nem akar és nem képes döntéseket hozni. Pedig a Népszövetségnek ez volna a feladata és nem az, hogy a közvetlen megegyezés szükségének hangoztatásával kitérjen minden döntés elől.

Az angol sajtó elítéli a népszövetségi határozatot

London, június 9. Az angol sajtó általában elítéli a népszövetségi tanácsnak az optáns-perben hozott határozatát. A

Nemzetközi társaság alakul a dunai államok vasutainak kibérlésére

A belga pénzfejedelem a mozgalom élén

Bécs, június 9. A különböző dunai államokban már évek óta felbukkannak külföldi tőkecsoportok megbízottjai a kik a kormányokkal érintkezést keresnek az államvasutak kibérlésére vonatkozó tárgyalások megindítása érdekében. Néhány hónap előtt az amerikai Morgan-ház megbízottja tárgyalta Prágában a csehszlovák államvasutak bérbevétele ügyében és ugyancsak a Morgan-ház tapogatózott Bécsben, Budapestben, Bukarestben és Belgrádban is.

Ezek a tárgyalások nem vezettek eredményre, a dunai államok nagyrésze stratégiai okokból nem hajlandó a vasutakat magánkézbe adni.

Mint Bécsből jelentik, most az utódállamok vasutainak bérbeadására vonatkozó tervet legújabbán Löwenstein Albert, a híres brüsszeli bankár kapta fel és nemzetközi részvénytársaság alapítását vette tervbe.

Ez a részvénytársaság bérbe venné a csehszlovák, osztrák, magyar, román és jugoszláv vasutakat, amelyek egységes kereskedelmi irányítás alatt a tarifák emelése nélkül olyan nagy jövedelmet hajtásának, hogy a részvénytársaságnak módjában lenne az egyes államoknak a jelenlegi jövedelemnél magasabb bérleti összeget fizetni.

A részvénytársaság mozgósítás ese-

„Times” szerint Titulescu ajánlata kizárólag taktikai jellegű, amelynek semmi gyakorlati eredménye nem lehet. A „Daily News” a román ajánlatot kétértelműnek találja, megemlítve, hogy Magyarország a jóvátételi fizetések tekintetében husz évi moratóriumot élvez. Titulescu ajánlata azt célozza, hogy Magyarország maga kártalanítsa saját kárvallottait. A „Daily Telegraph” és a „Daily Mail” szintén Titulescu ajánlata ellen foglal állást. A párisi sajtó azonban meg van elégedve a határozattal.

London, június 9. A „Daily Telegraph” értesülése szerint, Chamberlain külügyminiszter bizalmas uton hozzájárult ahhoz, hogy az érdekelt államok, elsősorban a kisanant, adott esetben ismét kérhessék a szentgotthárdi ügy kivizsgálását. Tekintettel azonban arra, hogy a népszövetségi határozat erre vonatkozólag semmiféle utalást nem tartalmaz, ezt a híradást kellő óvatossággal és fentartással kell közölnünk.

böző dunai államok kormányával.

Löwenstein az inflációs éveiben szerzte nagy vagyonát. — azonban ellenében az inflációs konjunktúra többi lovagjaival, értette módját annak, hogy vagyonát konzerválja. Amikor másfél év előtt a francia frank zuhanása kihatott a belga valutára is, Löwenstein egész vagyonát a kormány rendelkezésére bocsátotta a stabilizálás végrehajtása érdekében. Löwenstein már évek óta igen nagy ipari tervekkel foglalkozik és előszeretettel a legfontosabb termelési ágak koncernekké való alakításán fáradozik.

A régi tőke azonban egyre keresztezi terveit és »betörési» kísérleteit már ismételtén megfúrtította.

Életek legnagyobb harcát eddig a nemzetközi műselyempári hegemoniájának megszerzéséért vívta. Németországban sikerült a legtekintélyesebb üzemeket megszereznie, azonban Hollandiában a kísérlet kudarcra jutott.

A belga pénzfejedelem nemcsak Európába terjeszkedik hanem Kanadában is olyan vállalkozásai vannak, amelyek még amerikai mértékkel mérve is gigantikus arányúak.

Löwenstein Kanadában az acél- és villamossági tröszt megalakításán fáradozik és ezen terve valószínűleg eredményre fog járni. A kettős kanadai tröszt tőkeereje túl fogja szárnyalni az amerikai Ford-üzemek vagyonát is.

Löwenstein ma már valóságos legendás személyiség Nyugateurópában. Minden nagyobb üzlet mögött az ő személyét sejtik és Löwenstein valóban a legtöbb tranzakcióban benne van. Állandóan repülőgépen utazik és pilótának, valamint két gépnek mindenkor készen kell állniok a indulásra.

Tizenötévi fegyházt kapott Fuchs Jenő, Reinitz Jakab büntársa

A kassai esküdtszék gyilkosság és rablás miatt ítélte el a huszti bádogoslegényt

Kassa, június 9. Az életfogytiglami fegyháza itélte Reinitz Jakab ügyei még sokáig foglalkoztatják a közvéleményt, de a különböző országok bíróságait is. A kassai esküdtszék most tárgyalta Fuchs huszti lakos, Reinitz Jakab büntársának ügyét. Fuchs 1912 augusztusában Szatmáron találkozott Reinitzzel, aki azt mondotta neki, hogy sok pénzt kereshet, ha parancsait teljesíti. Minthogy éhesen kóborolt az utcákon elfogadta az ajánlatot. Amire elmentek a Felsőbánya közepében levő erdőszélig, ahol megállapodtak, hogy Gross Hermann magykállói szőlőtuladonost valamilyen ürügy alatt az erdőbe csalják, ott megölik és pénzt elrabolják. Így is történt a dolog, Fuchs kalapácsot vitt magával, amelyet az erdő szélén átadott Reinitznek. Amikor Gross hozzájuk lépett, Reinitz kalapácsot többször fejbevégté. Gross ott a helyszínen kiszendvedett, amire hatvan ezer lejt kitévő pénzt, aranyórát és aranyláncát elrabolták. Reinitz ebből az összegből 11.000 lejt és egy aranyláncot adott át. A holttestet azután elásták. Reinitz ezért a gyilkosságért a bíróság életfogytiglanra ítélte. A renőrség csak évek múlva jött rá, hogy Fuchs is segédkezett a gyilkosságban. A mostani kassai tárgyaláson az elnök asztalán volt a meggyilkolt Gross koponyája és a za súlyos vaskalapács is, amellyel áldozatukat legyilkolták. Fuchs a tárgyalás során azzal védekezett, hogy nem akart gyilkolni, hanem csupán rabolni. Az orvosi véle-

mény szerint a vádlott hosszabb időt töltött ehmegyógyintézetben, korlátolt és nem egészen beszámítható, a büncselekmény súlyát felfogni nem tudta. Azután felolvasták a Reinitz-perből származó iratokat, majd a tanuvalomások következtek.

Több tanu kihallgatása után az esküdtek tanácskozára vonultak vissza, majd tíz perc múlva kihirdették a verdiktet. Eszerint a bíróság gyilkosság és rablás büntetésében mondották ki büntösmek Fuchst és ezért 15 évi fegyháza itélte.

Brilliánsait

legjobban

H. Fenyő

óra- és ékszer-üzletében szerzi be

Cluj, Plata Unirii 23.

Dus raktár a legmodernebb óra, ékszer és dísz tárgyakban, valamint ezüst és berendorfi alpack-ezüst evőeszköz nagy választék.

Szolid kiszolgálásért a cég régi jó hírnevét teljes garanciát nyújt.

Hirdessen az Új Keletben

URANIA
mozgó

Mai kezdettel — Beregi Oszkár és Renée Adorée legújabb filmjében

Kalandorok országa

Kalandordrámában.

Monopol Fanametfilm

„PRIETENII MAREI”

(A tenger barátai) — Turisztikai hivatal

Nyári tábor a tengerparon

TECHIRGHIOI-ÉFORIE-nál

Nyitva a folyó és a tenger július 1-étől szeptember 1-ig két egyenként 30 napos sorozatban. Moderául, különösen felszerelve áll rendelkezésére minden kü- és bűti érdekeltnek.

Tengeri fürdő. Iszapfürdő. Speciális fürdők.

Tiszta és ragálymentes medencék.

„Canadian” típusú sátrak duplafedővel, 2 illetőleg négy személyre, elektromos világítással és minden elképzelhető komforttal ellátva.

Teljesen újjászervezett konyha. Kitűnő szakács.

Elsőrangú ételek naponta 4-5 alkalommal étkezéssel.

Ívóvíz. Büffé. Bazár. Állandó orvosi inspekción.

Testedző gyakorlatok a I. N. E. F. abszolvensineinek vezetésével. Sportpályák és sportfelszerelések.

Moz. Radio. Kirándulások. Különböző szórakozások.

Mindössze 185 vagy 200 lejért naponta, mindenki eltölthet egy hónapot a tengeren, kurát vehe: és gyönyörködhetik a legmegkapóbb természeti szépségekben, ha részvesz az O. C. T. táborban a legjobb és legelőnyösebb feltételek mellett.

A beiratkozások az O. C. T. székhelyén, 9 órától 12-ig, délután 3-tól 4-ig, a Str. Scăriatescu 49 szám alatt Bucurestiben eszközölhetők.

A lány és fiúiskolák részére speciális sorozatok július és augusztusban.

A táborot hivatalosan elismerte és ajánlotta a közoktatásügyi minisztérium 21187/928 és a belügyminisztérium 8840/928 sz. rendelkezéssel.

Kérjen információkat és prospektust az O. C. T. irodájától.

Vasárnap
IRÓK
Die

Herzl bar
kiváló pul
könyv jelen
mann cég
Jude zu Le
életművésze
kal mélyebb
szerző igyek
zolni a ma
zött. York-S
szép beszéde
zsidók és ne
tűntessék.
könyve meg
leteket, ame
nak begyoko
makban. Yo
kisebbségi
e jelszó alal
arra vállalk
ség ellenére
gát, legyen
meg keil fiz
ményei van
amit méltos
tartozik ta
többségi kö
tudnia kell,
hogy mi kul
etika között.
Történeti
ner a kérdé
magatartása
ugyony hely
ember keres
mond. Az iga
megmagyará
ket általában
szarmazása
matárából sz
York-Steiner
ber, aki ane
sége sé
nős jelenség
saját magat
gessé.
Az áttérése
haszontalana
vethet. Ma m
nyerhet az ál
lását. Amik
beralizmus
áttért zsidó
társaságok b
tékokkal tár
hogy mindaz
ősei kitértek
fanyatlást m
York-Stein
zsidó milyen
nal szemben
zsidó ember
azonban élete
káját ne a
Mindenekelőt
adakozásban
zsidókkal sze
soha ne tegy
lag iskolázatl
a zsidó nagy
rég zsidó ad
az ember, ak
nélkül tudja
Nagyon su
nő helyzete. E
certeken és
sorokban fog
tolakodást lát
zsidók feltün
vészeteke. Az
ellen minden
zsidók járjan
izléssel. Ker
luxust mert
amikor a zsid
ferekek és d
meg a fürdőh
zsidó aszonyo
kerültek és il
néhány hetje
ne erőszakosa
ságára. Inkáb
meg, hogy or
bak is befoga
A szerző ér

IRÓK ÉS IRÁSOK

Die Kunst als Jude zu leben

Herzl barátja. Henrik York-Steiner, a kiváló publicista tollából a napokban könyv jelent meg a lipcsei M. W. Kaufmann cég kiadásában, „Die Kunst als Jude zu Leben” címmel. Nem a zsidó életművészetről van szó e könyvben, sokkal mélyebb a mű tartalma, amelyben a szerző igyekszik a zsidóság helyzetét változni a mai társadalmi konstelláció között. York-Steiner nem hisz abban, hogy szép beszédek, cikkek és hasonló jók a zsidók és nemzsidók közötti ellentétet el-tüntessék. Azt sem hiszi, hogy az ő könyve megszüntethetné azokat a balíté-leleteket, amelyek mindennél jobban van-nak begyokozva a keresztény társadal-makban. York-Steiner a zsidó problémát kisebbségi problémaként kezeli cspe-dig a jelszó alatt: „A kisebbség kotelezi! Aki arra vállalkozik, hogy a túlnyomó többség ellenére is megtartja népi sajátos-ságát, legyen elkészülve arra, hogy ennek meg kell fizetni az árát. Olyan követke-zményei vannak ennek a magatartásnak, amit méltósággal kell elviselni. A zsidó tartozik tanulmányozni és átérzeni a többségi környezet gondolkodásmódját, tudnia kell, mi választja el őt tőle és hogy mi különbség van zsidó és nemzsidó etika között.

Történeti alapon szól hozzá York-Steiner a kérdéshez és tanácsot ad a zsidók magatartására nézve. Megemlíti, hogy nagyon helytelen dolog, amikor a zsidó ember keresztények előtt zsidó vicceket mond. Az igazi zsidó humort ugyanis lehet megmagyarázni és azok az adomák, amiket általában elmondanak, nem is zsidó szarmazásuk, hanem más népek adomá-tárából szedték. Nincs — mondja York-Steiner — magyar, vagy cseh ember, aki anekdotákkal saját népét nevet-séggé akarná tenni. A zsidó egész külön-s jelenség abban a tekintetben, hogy saját magát teszi mások előtt nevet-séggé.

Az áttérésekről azt mondja, hogy a leg-haszontalanabb lépés, amit zsidó elkö-vethet. Ma már senki jobb pozíciót nem nyerhet azáltal, hogy elhagyta ősei val-lását. Amerikában, ahol a legnagyobb li-beralizmus uralkodik minden téren, az áttért zsidót nem hajlandók az amerikai társaságok befogadni. Történeti bizonyít-ékokkal támasztja alá azt az állítását, hogy mindazok a családok, amelyeknek ősei kitértek, gazdasági, vagy fiziológiai hanyatlást mutatnak fel.

York-Steiner felteszi a kérdést, hogy a zsidó milyen állást foglaljon el a vagyoni-mi szemben. Leghelyesebbnek tartja, ha zsidó ember önmaga küzd fel magát, azonban élete minden energiáját és mun-káját ne a vagyonszerzésre állítsa be. Mindenekelőtt azonban legyen bőkezű az adakozásban egyaránt zsidókkal és nem-zsidókkal szemben és amikor adakozik, soha ne tegye számításból. A gazdasági-lag iskolázatlan tömegek azt hiszik, hogy a zsidó nagylelkűség kötelező. Elvárják a régi zsidó adó egy formáját. Boldog az az ember, aki tiszta szívvel, elkeseredés nélkül tudja leróni ezt az adósságot.

Nagyon súlyos és felelőségteljes a zsidó nő helyzete. Ha nyilvános helyeken, kon-certeken és színházakban az első pad-sorokban foglalnak helyet, már ebben tolatódot látnak. Fontos tehát, hogy a zsidók feltűnés nélkül támogassák a mű-vészeteiket. Azonban az elhanyagolt külső ellen minden zsidónak küzdenie kell. A zsidók járjanak egyszerűen, tisztán és izléssel. Kerüljenek azonban minden luxust mert nincs is visszatartóbb, mint amikor a zsidó asszonyok hatalmas koffe-rekkel és drága toalettekben jelennek meg a fürdőhelyeken. Innen van, hogy a zsidó asszonyokat nemzsidó társaságok kerülnek és ilyenmódon elszigetelten kell néhány heti kurájukat eltölteni. A zsidó ne erőszakolja magát nemzsidó társa-ságára. Inkább tevékenységével mutassa meg, hogy érdemes arra, hogy a legjobb-bak is befogadják köreikbe.

A szerző érdekesen ír a zsidók politi-

kájáról. Véleménye szerint Németország-ban minden zsidó politikusi csak ártal-mára van saját testvéreinek és nemokat használ az országnak sem. Rathenau példája mutatja, hogy a legnemesebb, legjóindulatabb és legnémetebbül érző zsidó ember sem volt képes használni annak az országnak, amit annyira sze-regett. Tragikus vége a legnagyobb anti-szemitizmus időszakát nyitotta meg és ezzel nemcsak kifelé ártott Németország-nak, hanem befelé lesüllyesztette a zsidó-ság tekintélyét.

PÁLFFYÉ GULÁCSY IRÉN: *Által a Tiszán.* Nem ismerem a parasztot s ha ismerem is, inkább szociális nyomoru-ságát, belenevelt kulturaellenességét és alapjában véve helyes ösztöneit ismerem. Épen ezért hajlandó volnék elhinni Gulácsy Irénnek, hogy az ő parasztjai igazi husból-vérből való emberek, ha ezt az a bizonyos belső hang is elismerné

bennem. Ez azonban határozottan ellent-mond ennek a megállapításnak. Ha vi-szont a kritikai analízis eszközt alkalmazzuk legújabb könyvére, úgy kénytele-nek vagyunk bevallani, hogy ez a könyv a régi Gulácsy Irént reprezentálja: csinált nyelvezetet, amely nem nélkülözi az erőt, vasszerebes életszemléletet, mely azonban nagy fajszeretettől van áthatva, problémánélküli témákat, melyek azon-ban felépítésükben nincsenek hiján a megfigyelés közvetlenségének. Ezek a parasztok, a Gulácsy Irén parasztjai, csak annyiban jól megrajzolt és jól meg-fogott figurák, hogy beleillenek a külső környezetbe, a faunába és flórába, mely-ből sivar és jelentéktelenségükben is ér-dekes, mély, eredeti életük kisarjadt. Gulácsy Irén tehetsége, ami a külső mi-liórajzot illeti: kétségbevonhatatlanul je-lentkezik ezekben a városi ember szá-mára különben sem vonzó írásokban. Több bennük a dekoratív elem, mint az

író belső gazdagságát dokumentáló tartalom, több a szín, mint a lélek, bár sok helyen egészséges humor ütözködik ki írásaiból. Gulácsy Irén világa olyan zárt és primitív világ, annyira liramentes, hogy ez szinte megdöbbenően hat nőirónál. Am tagadhatatlan, hogy van készsége a monumentalitáshoz. Hogy a mo-numentalitást mégsem tudja megvalósi-tani: ezt írók fogyatkozásainak szépszá-muságával lehet megmagyarázni. Nin-csenek mélységei, de magaslati sincese-nek. Egyhuru író, aki ennek az egyhuru-ságnak változatait elég szerencsésen tudja megszólaltatni. És ez sikerének titka. Nem tesz fel kérdéseket, mert érzi, hogy nem tudná megválaszolni őket. Ezért marad meg a passzív elmondás keretei között s valljuk meg: ezt szépen, majd-nem tökéletesen csinálja.

Kötetét a Szépművés Céh adta ki. (s. l.)

Duca szerint a kormány nagyon meg van elégedve a genfi döntéssel

Titulescu kedvezőnek ítéli a tanács határozati javaslatát

Genf, június 9. Titulescunak az op-tánsperben a kormányhoz intézett jelen-tése e következő szavakkal kezdődik: «Győztünk az egész vonalon, a Nép-szövetség tanácsa egyhangulag meg-szavazta a ránk nézve kedvező határo-zati javaslatot. Scialoja és Schubert is a román álláspont mellett szavazott.

A francia sajtó hangsúlyozza Ro-mánia sikerét és azt hiszi, hogyha Ma-gyarország visszautasítja Titulescu

nagylelkű ajánlatát, úgy arról fog tanu-ságot tenni, hogy nem az optánsok ér-dekeit szolgálta, hanem csak agitációs platformot keresett.

Bucuresti-Bukarest, június 9. Az ősz-szes lapok üdvözlik Románia nagy ger-jü sikerét. Duca kijelentette az Adeve-ruhnak, hogy a kormány meg van na-gyon elégedve. Románia ügye annyira igazságos, hogy lehetetlen volt, hogy ne sikerüljön, annál is inkább, mert az

az ajánlat hogy az optánsoknak járó összeget a magyar jóvátételből fedez-zék, máris meghaladta az ország tel-jesítő képességét. Egyetlenegy kor-mány sem mehetne valaha is mesz-szebb, egyébként félek attól — mon-dotta Duca. — hogyha Magyarország folytatja a béke elleni agitációt, úgy végleg megkezdődik ránézve a csaló-dások korszaka.

Ujabb nagy botrány játszódott le a jugoszláv parlamentben

Csendőrök vezették ki a kizárt ellenzéki képviselőket. A közönséget és a hírlapírókat is eltávolították a teremből

Belgrád, június 9. A szkupstina mai ülésén botrányos jelenetek játszódtak le. A legutóbbi ülésen mint ismeretes, az el-nök 8 ellenzéki képviselőre vonatkozólag kizárási büntetést enunciat. A napirend előtti felszólalás Prubicsievics Svetozár s kijelentette, hogy a kizárási nem volt ér-vényes, mert olyan nagy volt a zaj, hogy az elnök szavait érteni nem lehetett és ja-vaslatát a kizárási vonatkozóan a szkupstina nem emelhetette határozatra.

Prubicsievics beszédét az elnök félbesza-kitotta s felszólította a teremben meg-jelent 4 kizárással büntetett ellenzéki kép-viselőt, az ülésterem elhagyására. A kép-

viselők vonakodtak eleget tenni az elnöki felszólításra. Erre az elnök rendőrtisztvi-selőt hivatott az ülésterembe, kinek meg-jelenése leirhatatlan izgalmat keltett. A rendőrtisztviselő udvarias formák között felszólította a képviselőket az ülésterem elhagyására, de ennek a felszólításnak sem tettek eleget. Erre előbb két, utóbb újabb 6 csendőrt hozott a rendőrtisztvi-selő magával az ülésterembe s a távozni vonakodó képviselőket ki akarta vezetlet-ti. Az elnök kénytelen volt az ülést fel-függeszteni. A hallatlan zajban „Csendőr kaszárnya, éljen a szuverén nép, le a gyilkosokkal!” kiáltások nallatszottak.

A nagy botrány miatt az elnök a szü-netben intézkedett, hogy a hallgatóköz-zönség karzatait ürítsék ki. Elnöki intéz-kedésre a sajtópályolt szintén felnyitot-ták és a bendolgozó újságírókat távozás-ra szálították fel. A botrány ezután foly-tatódott. A teremben dulakodás a csend-őrök és a kizárt képviselők között és a képviselőket egyenkint kellett ártalmat-lanná tenni és erőszakkal kivezetni. De-ben fél 1 óraker elnök az ülést újból meg-nyitotta s kénytelen volt ismételtan Prubicsievicsnek megadni a szót, mert felszó-lalását az egész parlamenti ellenzéki vi-harosán követelte.

Egy cigánygyerek és egy végrehajtó hatalmas cseppkőbarlangot fedezett fel Pozsony közelében

Pozsony, június 9. A Pozsony kö-zelében fekvő Bazin városkának nagy szenzációja van. A város mellett fekvő egyik kőbányánál rendkívül gazdag értékes cseppkőbarlangot fedeztek fel, amelyről azt beszélnek, hogy az aggte-leki barlangnál is csodálatosabb kin-cseket rejtget.

Érdekes históriája van a cseppkőbar-lang felfedezésének. Kötörő cigányok

dolgoznak itt: Az elmúlt napokban a cigányok mint minden nap, már kora reggel hozzákezdtek munkájukhoz s ahogy a kövek között foglalatostkodtak hatalmas barlangszerű nyílásra akad-tak. Egy cigánygyerek tüstént leeresz-kedett a nyílásba s néhány perc múlva nagy csodálkozással állapította meg, hogy egy hatalmas barlangban van, amely szebbnél-szebb cseppkőképződményekkel van tele. A cigánygye-rek felfedezésének rövidesen hirt ter-jedt a környéken s még aznap délután Bazin város egyik végrehajtója, aki zajlón járt eg várvéresen, ugyancsak leereszkedett a barlangba s megállapi-totta, hogy valóban csodálatosan gaz-dag cseppkőbarlang nyomára jutottak. Most várják Bazinba a szakértőket.

Hirdessen az Uj Keletben

Árban, újdonságokban' minőségben utolérhetetlen az „IDEAL” nőtálaszalon C. Reg. Ferd. 8. íé,fi és nőiákalap formátások, alakítások, szalma átvarrás: 48 óra alatt a legújabb divat szerint, gyári árban készülnek. Eredeti Banco és Panama modellek

PENZSZEKRENYEK
SZOLID, ELEGANS,
ÖLCSÓ.
4000 LEJTŐL KEZDVE
HEINRICH L. WEINTRAUB
CÉGNEI, BUCURESTI, CAIEA
MOȘILOR 80
KIVÁNTATRA INGYEN ÁR-
JEGYZÉKET KÜLDÖK.

KERESKÉPVISELŐKET AZ ORSZÁG MINDEN VÁROSÁBAN

—Egy hónap alatt majdnem két szá-zalékkal emelkedett Kolozsváron a drá-gaság. A kolozsvári munkaadói és mun-kásszervezetek, a munkaügyi fel-ügyelőség ellenőrzése alatt minden hó-napban árellenőrzést tartanak, megál-lapítják az egyes élelmi és közszük-ségleti cikkek emelkedését, vagy ár-esését. A június elején megejtett ár-el-lenőrzés adatai szerint az élelmicik-kek árai az előző május hónaphoz vi-szonyítva egy hónap alatt 1.75 száza-lékkal emelkedtek.

Matild-viz elősegíti az emésztést

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánásági zsidóság napilapja.

Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.

Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.

Az Uj Kelet cikkeinek utányomárát csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Az idő szülőitje

Az időnek születő gyermeke vagyok, még nem levő és meg nem született. Nincs jelenem és nincsen is jövőm átongó időnek vagyok embriója és soha, soha nem lesz már anyám. Nincs szerelmem és nincsen bátyám időm szülnék, s az időnek rokona nincs, csak a magány...

Nincs — jaj — szerelem, összeforrás, mely előrevisz, csókolás, amelynek nincsen mása. Légüres tér az időnek méhe és itten nincs, csak tikasztó üresség...

Ó valaki jönni fog talán, s megtalál engem időm áróját, vergődő lelkem legmélyén, szegényen, amint ambiciók, lendületek és elgyengülések harcán viaskodom idő-anyámmal. Ó jönné már, csókos szájjal, asszonyalakban kicsiny kézzel, amely befogadja összegubancolt lelkem mélyibe s lendülne velem lázas-betegem, tul az időm...

BARZILAY ISTVÁN

* A temesvári konferencia egyik érdekes szenzációja lesz a cluj-i „Safruth” cég zsidó könyv- és képiállítása a konferencia területén, hol a zsidó irodalom és művészet renekei kerülnek kiárúsításra rendkívül olcsó árak mellett. Újdonság számba megy a héber kántor és jiddis gramfonolemezek legjavának ingyenes bemutatása, melyre az érdeklődők figyelmét különösen felhívjuk.

— Vád alá helyezték Nagy István budapesti törvényszéki bírót. Budapestről jelentik: Ma hirdették ki a vádtanács végzését Nagy Zoltán és társai bűnügyében. A vádtanács kijelentette rendbeli megvesztegetés 13 rendbeli hivatali hatalommal való visszaélés, többrendbeli okirathamisítás és hamis tanúzásra való rábírás bűntette vétségében helyezi vád alá Nagy István, állásától felüggasztott bírót, Gazda Györgyöt, Bogzó Istvánt, Fazekas Endrét, valamint tízenkét más vádlottat részben megvesztegetés, részben bűnpártolás, hitlen kezelés és hamis tanúzás miatt helyezi vád alá a törvényszék. Az ügyvel kapcsolatban az eljárást csupán Rózsa Andor és Szilárdy Endre ügyvédek ellen szüntették meg.

— Tyuktojás nagyságu jég esett Szeged környékén. Szegedről jelentik: Tegnap Szeged környékén óriási jégeső pusztított, mely tizenöt perc alatt tönkretette Szatmárcsanak vidéken az összes szőlőket és gyümölcsösöket. A jégesőt megelőző szélvihar vastag fákat csavart ki tövestől. Az orkán után galamotójas, sőt tyuktojás nagyságu jég hullott. A jég a pályaudvar közelében méteres vastagságban borította a sereket úgyhogy a vonatokat sem lehetett elindítani.

* A Select és Uránia mozgóik igazgatósága a magyérdemű közönség tudomására adja, hogy a beállott meleg idő miatt a való tekintettel a mozgóik előadásai június 11-ikétől (hétfő) fél 6 órától kezdődnek. Ahelyárok következőképpen redukálódnak: Select-mozgó től fél 6-tól fél 8-ig páholy 30 lej, a többi helyek 20 lej, fél 8-tól fél 12-ig rendes helyárok. Uránia-mozgó fél 6-tól fél 10-ig páholy 30 lej, zártszék 20, I. hely 15 lej, fél 10-től fél 12-ig rendes helyárok.

Hirdessen az „Uj Kelet”-ben

— Dr. Eisler Mátys főrabbi — nagyapja. A kolozsvári főrabbi nyugalmas házatáján szombaton délelőtt lelkes élet zajlott. Nyolc nappal ez előtt dr. Sonnenwirthné dr. Eisler Lili, a főrabbi leánya, mint mondani szokás, egészséges fiugyermekkel ajándékozta meg férjét. A fiugyermek első unokája dr. Eisler főrabbinak, aki most a nyolcadik napon, amikor zsidóvá avatták a fiut, komaként szerepelt. Térdére vette az új jövevényt és ha boldogan is, de bizonyára féltő izgalmasan nézte, a mint a gyermeket az ortodoxok möhél-rabbija bevezette a zsidók szövet ségébe. Nem vigan történt ez a bevonulás, a gyermek torkaszakadtából tiltakozott ellene, de az első áldozatot meg kellett hoznia zsidóságáért. Amikor a gyulafehérváriak galamb-fehér főrabbi, Fisher Sándor ajkáról felhangzottak az áldóimák, a szövetség új tagja elhallgatott. Lecsillapodott és bizonyára meglepődéssel vette tudomásul, hogy Chajimnak fogják hívni, ami életet jelent. Kíváncsi nekünk hosszú, nagy életet.

Megérkeztek
100 lejes órák
„AUR” ékszerüzlet
Cluj, Piața Unirii 29. szám

— Felüggasztották a Zsidó Pályaválasztási Tanácsadó működését. Pénteken átirat érkezett a kolozsvári munkügyi vezérfelügyelőségtől a zsidó Árvagondozó keretén belül működő Pályaválasztási Tanácsadó vezetőségéhez, amelyben a minisztérium további intézkedésig felüggasztja az intézmény működését. Ez az átirat annál nagyobb feltűnést keltett minthogy a Pályaválasztási Tanácsadó egyike volt azoknak a közhasznú modern intézményeknek, amelyekről a kolozsvári kereskedelmi és ipari hatóságok legteljesebb elismeréssel nyilatkoztak. Erdek, hogy a rendeletet 1927 január 17-ikén adták ki. Stirbey akkori miniszter elnök aláírásával. A rendelet úgy szól, hogy a pályaválasztási intézmények működésére nem helyi hatóságok, hanem a kereskedelmi és ipari minisztérium adhat engedélyt. Már az a tény hogy ennek a rendletnek másfél év után szereznek érvényt, is eléggé jellemzi a felüggasztó intézkedés különösét. Hiszen meglehet, hogy ezzel a rendelettel, amelyet a maj kabinet elődje adott ki, a Bratianu-kormány nem is azonosítja magát. Az a meggyőződésünk, hogy tévedésről van szó és hogy megfelelő lépések megtétele után a nagyfontosságú intézmény az iskoláé kezdeté előtt ismét működni fog.

* Bicsad-fürdő nyitva június 1-től. Elsőrangú orvosi szaktekintélyektől ajánlva a gyomor, bél, gége, hurutos megbetegedése, gyomorfekély, vese, stb. bajoknál, Ivókúra, meleg ásványvíz és szénaszavas fürdők, hideg víz gyógyimódsz és inhalatórium. Strandfürdő! Allandó fürdőorvos. Diétás konyha, olcsó árak. Prospektust küld a fürdőigazgatóság. Vasut, posta, távírda helyben. Cim: Baile Bicsad jud. Satmar.

— Finn-ugor népek kulturkongresszusa Budapesten. Budapestről jelentik: Holnap kezdődik a finn-ugor népek nagyszabású kulturkongresszusa, amelyre Finn és Észtországból számos közeleti kiválóság és a két testvérmézet neves művészei Budapestre mentek. A vendégek ma reggel 9 órákor érkeztek meg. A pályaudvaron hivatalos fogadtatás volt. A kulturkongresszus a Magyar Tudományos Akadémiában kezdődik holnap délelőtt s az ünnepségen dr. Teleky Pál és gr. Klebelsberg Kuno mondanak ünnepi beszédeket. A délután folyamán és este a Margitszigeten zenei ünnepségek és hangversenyek lesznek a Palesztrina kórus és kiváló magyar, finn és észt művészek részvételével. A két testvérmézet zenei alkotásain kívül bemutatásra fognak kerülni a vendégek s a hallgató közönség előtt Hubay, Bartók, Dohnányi legújabb művei és Kodály Zoltán Psalms Hungaricus. A Margitszigeti ünnepségeket Pekár Gyula nyugalmazott miniszter ünnepi beszéde fogja bevezetni.

— A cseh kommunisták a kormány ellen fordultak. Prágából jelentik: A csehszlovák kommunisták július 5-ére nagy tornaünnepélyvel egybekötött kongresszus megtartására készültek. A kongresszust azonban a belügyminisztérium betiltotta. A cseh kommunisták a kormány ellen. A kommunistapárt a közeli napokban általános tüntetést fog rendezni.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik a feledhetetlen jó apa, nagyapja és após elhunytá alkalmából nagy fájdalomukat részvétükkel enyhítették ez uton fejezzük ki köszönetünket. Benedek Miklós és családja.

— Csunya férfi miatt is lelt öngyilkos egy szép leány. Belgrádból jelentik: Kedden hajnalban szívenlőtte magát Jugoszlávia egyik legnépszerűbb primadonnája, Majtevic Marica, aki a spliti nemzeti színháznál volt szerződésben. A gyönyörű fiatal színésznő egy szerb pilótafőhadnagyba volt halálosan szerelmes, aki azonban nem viszonozta az érzelmeit. Erdek, hogy a katonalízt az onkivül, hogy erősen himlőhelyes és felszemű, rendes körülmények között is csunya férfi lenne. Bajtársai egyszerűen csak az „ördög”-nek hívák roppant csunyasága miatt. És a szép Marica mégis érette lelt öngyilkos. A színésznő gyöngyházfogantus, apró revolverrel lötte keresztül a szívet. Külön tragikus ízt ad a drámanak, hogy a főhadnagy azért nem szeretett viszont a primadonnát mert azt tartotta, hogy egy olyan csuf embernek, mint ő, nincsen joga a nőkre emelni a szemét.

— A „Korunk” júniusi száma. A Dienes László szerkesztésében megjelenő Korunk júniusi száma szerencsésen felel meg annak a feladatnak, mely ma egy átnyitóg aktuális éskorszerű folyóirat feladata lehet. Ma már nem elégséges sem egy tudományos, sem pedig egy u. n. szépirodalmi revü esetében a tudományos vagy szépirodalmi jellegű cikkeknek egyszerű regisztrálása, ma egy igazán jól szerkesztett folyóiratnak a kor keresztmetszetének kell lennie, annál inkább is, mert a tudomány és az irodalom határai a valóság szempontjából mindinkább elmosódnak az irodalom mindinkább akar valamit tudatosítani arról, hogy mi történik a valóságban, illetve, hogy minek kellene történnie az embri boldogulás szempontjából. A Korunk tudományos és szépirodalmi cikkei, valamint Kulturkrónika és Szemle-rovatának írásai mindig ezt a célt követik, megtalálni azt az anyagot, ami az idő sokrétű szellemi mozgalmában épp a legaktuálisabb eredmény, vagy tünet, amivel szemben a szellemiek iránt érdeklődő embernek állást kell foglalnia. Ezek szerint a Korunk júniusi havi számában is gazdagon talál az olvasó, úgy olyan írásokat, amelyek a tünetre, vagy pedig olyanokra, amelyek a szellemi kötelességekre hívják fel a figyelmet. Így pl.: Terjedelmes cikket közöl Havas Imre tollából Konjunkturaelmélet és Konjunkturakutatás címen. Szántó Hugó Mechanizmus, Élet, Lélek címen az Élet és Lélek fogalmának elemzését. Méray Pál a most lezajlott német választások alkalmával a modern demokráciában érvényesülő választói befolyásolás jelenségeiről közöl egy szociológiailag szigorúan alátámasztott értekezést. A Korunk szépirodalmi részében nem kevésbé érdekes s korszerű alkotásokra talál az olvasó Leonhard Frank Polgár című regényén kívül Ilja Ehrenbergnek, a nagy-sikerű új orosz írónak, egy elbeszélést kapja az olvasó, melyben az angol fajról kap felelhetetlen tökélyű jellemzést. Déry Tibor elbeszélése az új magyar irodalom egyik mindenképp korszerű írása. A Korunk Kulturkrónika című rovata mindig sulypontja volt a folyóiratnak. A világpolitikai problémák között ki kell emelni a Gummi-háború és a Transperzsiái vasutról írt cikkeket. A Szemle-rovat élén Salamon László ad szellemes képet korunk egy feltűnő vonásáról s rekordmániáról. A továbbiakban Kassák Lajos, Simándy Pál, Sigmond Freund, Henry Poulaille, Ivan Goll, Claire Goll, Déry Tibor, Giszkalay János, P. Gulácsy Irén új könyveiről közöl kritikái ismeretéseket a folyóirat körül nevelkedett kritikusok és publicisták tollaiból.

Nyiltér

Az Ellenzék június 10-iki számában „Hitelezési csalással és áruelejéttel való dolnak egy tönkrement kolozsvári nagykereskedő céget” cím alatt közlemény jelent meg, amely nem fedi a valóságot. Az említett lap megállapításával szemben a tény az, hogy a kolozsvári állami adóhivatal január 23-án lefoglalta az árukat, de azokat nem esomagolták ládába és nem pecsételték le. Cégünk közben lerészelt az adóból, de az adóhivatal május 15-en a még fenmaradt adóhátralék erejéig a teljes árukészletet ellenőrizte. Ennek ellenére, szemben az Ellenzék beállításával, fizetéseinket nem szüntettük be, hanem körlevélben kértük hitelezőinket, adjanak módot tartozásaink rendezésére. Ezek a tartozások nem kétféle lejt, hanem kb. nyolcszáz ezer lejt lesznek ki. Az Ellenzék rosszindulatú inszINUACIÓJÁVAL szemben azt említjük meg meg, hogy Kolozsváron legalább nyolc hasonló eset fordult elő, amikor a hitelezők érdekeinek figyelembevétel nélkül az adóhivatal elárvereztette a bajba jutott kereskedők üzletét. Utazóink az árverés után két nappal érkeztek meg és akkor is mindössze négyezer lej inkasszót hozott be, a mellyel adótartásunkat semiképen sem tudtuk volna kifizetni. Teljesen valóban az Ellenzéknek az az állítása is, hogy üzletünkben az áru egyrészt már az árverés előtt egy nappal ismeretlen helyre elszállítottuk volna, árverezés után pedig a le nem foglalt árukat is elszállították, hiszen az adóhivatal az egész árukészletre fogatosított foglalást. Az Ellenzék ellen ügyvédünk után a feljelentést meglesz-szük, mert nem lehet cégekkel a közvélemény előtt bűnös cselekmények elkövetésével felelőtlenül megvádolni és hamis, tendenciózus megállapításokat közölni. Cluj-Kolozsvár, 1928 június 9.

— Kappel & Balkányi.

— A Bremen pilótái visszaindulnak Németországba. Newyorkból jelentik: A Bremen repülői tegnap éjjel a Colum bus nevű hajón visszaindulnak Németországba. A pilótákat elindulásukkor az összegyűlt hatalmas tömeg frenetikus színepeit.

— Egy angol pilóta új repülőgépter- vet dolgozott ki. Párisból jelentik: A Petit Journal értesülése szerint, Roe angol repülő új repülőgépter-tervet dolgozott ki, mellyel 15 kilométer magasságban 1600 kilométeres sebességet lehet elérni. A pilótában a találmány eszméje akkor fogamzott meg, mikor a világháborúban azt tapasztalta, hogy a magasabb légrétegben a lövedékek nagyobb lőtávolságot érnek el.

Megnyilt a régi
DICK
üzlethelyiségében
Str. R. Maria 7.
(volt Deák Ferenc-utca 7.)
„PARTIE”
textil-
áruház
Uj jelszó: Jó árut a régi olcsó árban!

Alexandr

Páris, június
Párisban élő dip-
gal fog szaporod-
lowska Kollonta
radalmárnót kü-
kvai kormány az-
ség élére, Rakov-
levőleg a franc-
visszahívtak.

A for-
A francia lapok-
ból az alkalom-
dekes multjával
ja cári generáli-
a béke éveiben
tartott fenn a
leánya, Moravin-
nepelt szépségü-
dra is kitűnő n-
hozzáadták egy-
hoz, akinek Pé-
volt, Csernigov-
Alexandra nagy-
na az orosz ar-
azonban az ünn-
társaságát keres-
ben már a pár-
tált a szocializm-
a francia vasip-
vezette. A hábor-
forradalmat kés-
len. Akkor azon-
beállott meghas-
lontay akcióját.

Amikor Lenin
Oroszországba
dolgozott a sz-
szítésén. Azon-
lelei megküsz-
bujdosnia kellett
azzal vádolták,
márkával meg-
kapta, hogy for-
szki ellen és a
hogy hagyják o-
haza.

— De a-
Amikor Lenin
tött, Kollontayt
Dybenko nevű r-
zta. Amikor els-
zott fia, aki akk-
gunyosan megk-
szükségesnek a
házasságkötést,
alapelvei szerin-
élnetne vele, az-
nem lehet tud-
mon a bolszeviz-

— Ha megs-
akkor legalább
legyen férjemet
hez azonban es-
császári törvény-
nyesen egybeke-

káv-
vé-
csom

Fr-
és
klo-
va-
sok
HENRI-
BU-

MOI

Alexandra Michailowska Kollontay asszony, — az új párisi szovjetnagykövet

Páris, június 9. A közeli napokban a Párisban élő diplomáciai kar egy új taggal fog szaporodni: Alexandra Michailowska Kollontay asszonyt, a híres forradalmárnőt küldi ki ugyanis a moszkvai kormány az itteni orosz nagykövetség élére, Rakovszki helyébe, akit tudvaleg a francia kormány kívánságára visszahívtak.

A forradalmár arisztokratánál
A francia lapok sokat foglalkoznak ebből az alkalomból Kollontay asszony érdekes múltjával. Alexandra Kollontay apja cári generális volt, aki azonban még a béke éveiben, titkos összeköttetéseket tartott fenn a forradalmárokkal. Egyik leánya, Moravina a császári színház ünnepelt szépségű művésznője volt. Alexandra is kitűnő nevelést kapott és fiatalon hozzáadták egy dús gazdag földbirtokhoz, akinek Péterváron híres palotája volt, Csernigovban pedig mintagazdasága. Alexandra nagy szerepet játszott volna az orosz arisztokrácia társaságában, azonban az ünnepelt nő a forradalmárok társaságát kereste és harminc éves korában már a párisi munkások között agítált a szocializmus érdekében. Egy ízben a francia vasipari munkások sztrájkját vezette. A háború első idejében Varsóban forradalmat készítette elő a cárizmus ellen. Akkor azonban a munkások között beállott meghasonlás megakasztotta Kollontay akcióját.

A németek kémje?
Amikor Lenin a németek segítségével Oroszországba jött, Kollontay már erősen dolgozott a szociális forradalom előkészítésén. Azonban, amikor Lenin kísérletei meghiúsultak a hatalom átvételére, bujdosni kellett. Kerenszki lapjai akkor azzal vádolták, hogy a németek egymillió márkával megvesztegettek. A pénz azért kapta, hogy forradalmat szitson Kerenszki ellen és a katonákat bírja rá arra, hogy hagyják ott a frontokat és jöjjenek haza.

De azért asszony maradt...
Amikor Lenin végleg hatalomhoz jutott, Kollontayt kinevezte népbiztossá. Dybenko nevű matrózzal házassodott össze. Amikor első házasságából származott fia, aki akkor huszonegy éves volt, guanyosan megkérdezte tőle, miért tartja szükségesnek a Dybenkoval való rendes házasságkötést, hiszen a bolsevizmus alapelvei szerint szabadházasságban is élhetne vele, az asszony azt felelte, hogy nem lehet tudni, meddig marad hatalmon a bolsevizmus.

Ha megszűnne a bolsevik rezsim, akkor legalább azt akarom, hogy jogom legyen férjemet Szibériába kísérni. Ehhez azonban csak akkor lenne jogom a császári törvények szerint, ha vele törvényesen egybekeltem.

Hogy mennyire fontosnak tartotta ezt a dolgot, kitűnik abból is, hogy egy ortodox lelkéssel eskette össze magát új férjével. Alig volt vége az esketésnek Kollontay a kolostort, ahol összeadták Dybenko matrózzal, lerekviráltatta a saját népbiztossága javára.

A diplomáciai pályán
Dybenkoval boldogan élt. Amikor röviddel házasságuk után Dybenko kegyvesztett lett, felesége minden összeköttetést felhasznált arra, hogy a hazatérés vádjával gyanúsított Dybenkot szabadlábra helyezze. Dybenko ezután önkéntes száműzetésbe ment valamelyik Ázsiához közel eső orosz tartományba, a hová Kollontay is követte. Később azon-

ban a szovjetkormány felajánlotta neki az oslói követséget, amit az ambiciózus asszony el is fogadott. Oslóban nagy szolgálatokat tett a szovjetnek, azonban olyan elegáns és fényűző életmódot folytatott, hogy emiatt vissza kellett hívni. Mint-hogy azonban diplomáciai szolgálatait nem lehetett nélkülözni, kiküldték Mexikóba követi minőségben. Itt azonban kommunista agitációt fejtett ki, úgyhogy Mexikó elnöke, Calles maga kérte a szovjetkormányt, hogy rendeljék vissza Kollontayt.

Ezután újra néhány hónapig Oslóban működik és Rakovszkinak a párisi szovjetkövetség éléről való távozása után nevé ismét kombinációba került. Kollontay Párisba megy és már a közeli napokban elfoglalja állását. Meg kell jegyezni, hogy Kollontay egyetlen követe az új Oroszországnak, aki évek óta megszakítás nélkül áll diplomáciai szolgálatában.

HARISNYA

Kötött áru különlegességek. Kabát, mellény, angol pulover legjobban és legolcsóbban csak

Blatt-nál, — Cluj, Főtér 13.

- Irányárak:**
Női melírt harisnya — — lei 35
Női mouslin harisnya — — lei 67
Női cerna fátyol harisnya — lei 97
Női selyem harisnya — — lei 87
Vidéki rendeléseket utánvét mellett portómentesen szállítok.

A római rádióleadóállomás felhívására Nobile választ adott és közölte, hogy megkapta az üzeneteket

Egész Olaszország örömmámorban uszík A Citta di Milano és a kingsbaji rádióállomás ismét felfogták Nobile segélykérő szikratáviratát

Kingsbay, június 9. Annak ellenére, hogy a Spitzbergák körül összegyűlt mentőexpedíciók vezetői azt a felfogást egykeztek elterjeszteni, hogy az Itália eddig leadott állítólagos szikratáviratai mind apokrifek s esetleg nem egyebek, mint aljas tréfálkozók misztifikációi, — az újabb jelentések mégis azt a hitet erősítik meg bennünk, hogy az Itália segélykérését tényleg felfogták.
Erre vall az a Rómából jövő hivatalos jelentés, mely szerint a Citta di Milano péntek este 7 óra 20 percek ismét felfogta Nobile tábornok segélykérését. A

segélykérés pontosan megjelölte azt a helyet is, ahol az Italia hajótöröttjei tartózkodnak. Ez a hely husz mérföldnyire terül el északra, a Spitzbergák legkeletibb pontjától.
A Citta di Milanon kívül a kingsbaji öböl legmagasabb pontján felállított új rádióállomás is tisztán hallotta a segélykérést. Epen ezért a Citta di Milano parancsnoka utasította a Hobby nevű hajó legénységét, hogy haladéktalanul közölnék meg a rádiogrammban körvonaltott pontokat. Az éjszaka folyamán a római rádió-leadó állomás szikratávirat-

tot adott le, melyben közli Nobilevel, hogy a Citta di Milano felfogta segélykérését és ellenőrzésképen kéri, közölje Biaga rádió-telefonista születési évét és napját. Az éjszaka folyamán megérkezett Nobile válasza, amelyben közli, hogy megkapta az üzeneteket. Nobile válaszána hírére egész Olaszország örömmámorban uszík.
Újabb jelentés szerint az olasz kormány egy új hidroplánt indít utnak Nobile felkutatására, a sesto-calendei légi kikötőből. A hidroplánon öt ember indul utnak.

1931 végéig be akarják fejezni az agrárreformot A kisajátított földeknek még alig 50 százaléka van felparcellázva

Egymillió 57 és félmillióba kerülnek az agrárreform technikai munkálatai. Eddig 2 millió 148386 hektárt adtak át az új tulajdonosoknak

(Bucuresti-Bukarest, június 9. Az Uj Kelet tud.) A földművelésügyi minisztérium mellett működik egy bizottság, amelynek az a feladata, hogy a kisajátított földek felparcellálásánál végzett kataszteri munkálatok pénzügyi helyzetét felülvizsgálja, valamint a még felmérésre váró területek parcellálásához szükséges összeget megállapítsa. A bizottság erről a kérdéssel részletes jelentést állított össze, amely adatszerűen mutatja be az eddigi eredményeket, valamint azt, hogy milyen összegekre van szükség az agrárreform teljes lebonyolításáig. Az érdekes jelentés fontosabb adatai a következők:
A parcellázásra került birtokok kiterjedése 10 millió 476,076 hektár, ebből pedig 7 millió 746,998 hektárt már felmérték. A felmért területekből 2 millió 737,634 hektárra még csak parcellázási tervek vannak, ténylegesen felparcelláltak 2 millió 84,404 hektárt, házhelyekre pedig kiosztottak 63,922 hektárt. Eddig tehát összesen 2 millió 148,386 hektárnyi területet adtak át a falusi népnek és 2 millió 148,386 hektár most van átadás alatt. A fennmaradó 5 millió 99,364 hektárnyi

területből, amelyben benne vannak az erdőszékek és a régi tulajdonosok birtokában meghagyott területek is, még csak ezután fogják szétválasztani a felosztásra kerülő részt, amely 1929 és 1931 között kerül majd parcellázásra.
A földosztással járó technikai munkálatok eddig 374 millió 598,368 lejbe kerültek. Ebből az összegből azonban még nincs kifizetve 81 millió 890,614 lej, amely a kataszteri mérnököknek jár az elvégzett munkáért. A további felmérési és parcellázási munkálatok költségét 680 millió 824,008 lejre becsülik. A központi kataszteri igazgatóság úgy tervezi, hogy a hátralévő munkálatokat 1931 végéig befejezi. A földosztással járó összes költségeket az állam csak előlegezi és így azt az 1 millió 57 millió 598,800 lejt, ami-be az egész földosztás kerül, négy év alatt, az agrárreform teljes befejezéséig vissza kell fizessék azok, akik földet kaptak. Természetes, hogy a régi tulajdonosok birtokában maradt területek és az állami rezervaföldek felmérési költségeit nem a falusi lakosság, hanem az eredeti tulajdonos, illetve az az állam vi-

A felszámítási munkálatok befejezéséhez szükséges 680 millió 824,008 lejt a következőképen osztotta fel a központi kataszteri igazgatóság: az 1928 évi munkálatokra 153 millió 500 ezer lejt, az 1929 évi munkálatokra 184 millió 885 ezer 264 lejt, az 1930 évi munkálatokra 184 millió 853,154 lejt, az 1931 évi munkálatokra pedig 187 millió 585.600 lejt. A bizottság a pénzügyminisztérium és a földművelésügyi miniszter elé terjesztett jelentésével azal fejezi be, hogy meg kell gyorsítani a falusi lakosság által fizetendő parcellázási díjak behajtását, hogy a földmérési munkálatokkal megbízott személyzetet rendesebben lehessen fizetni, míg a már befejezett munkálatokért járó fizetések folyósítására a kormány bocsásson megfelelő hitelt a kataszteri igazgatóság rendelkezésére.
— Pfeiffer Alfréd növendékének hangversenye. Ma, vasárnap este 8 óra 9 órakor a kath. gimnázium disztermében tartja a kiváló énekpedagógus növendékei hangversenyét. Program az esti pénztárnál kapható.

Csakis a kávédaráló véd jegyű csomagokban

van Valódi Franck
Ez a legfinomabb és utolérhetően kiadósagánál fogva a legkarakékosabb kávépótlék.

HEINRICH FRANCK SÖHNE SAR
BUCURESTI — BRAJOV.

Molykár elleni megóvás a legbiztosabban **Mártonffy** Testvérek & Co cégnél (Cluj, Piata Unirii 20.) eszközölhető, ahol betörés **és tüzkár** ellen is biztosítva van.

Nyári körséta a kolozsvári panaszdzsungelben

(Cluj-Kolozsvár, június 9. Az Uj Kelet tud.) Kolozsvárnak ma 130 ezer lakosa van. Ha a katonaságot is hozzászámítjuk, úgy rájövünk, hogy Erdély fővárosa legalább 140 ezer lelket számlál. A békebeli állapotokat figyelembe véve, ebből a jelentős létszám-növekedésből azt állapíthatjuk meg, hogy Kolozsvár kilépett a névtelen vidéki városok sorából és nemzetközi viszonylatban is komolyan számításba kerül. Kolozsvár közeledik a 200 ezer lakoshoz és gyönyörű fekvéséért, valamint a benne található festői városrészekért már ma is Románia Münchenének nevezik.

Az elhanyagolt Kolozsvár

De ugyanakkor, amidőn állt a kisvárosok kulturális és számbeli kereteit, kivese Kolozsvár egy nagy faluváros, vagy legjobb esetben egy tipikusan elzártságodott város képét nyújtja. A nyugaton, sőt a Nagyváradon és Temesváron is felállított ivóvízvezeték Kolozsvár uccáin ma is villanypóznák helyettesítik, amelyek elárvultak lóg egy-egy pisiláló 30-as égő. A főtéren van ugyan egy néhány gázlámpa, de csak az örökös sötétség szimulaképe. Azt a 10-15 gázlámpát, amely még használható, már éjjelkor eloltogatták és ezután a kietlen uccák sötétek maradnak.

Sündisznók a főtéren

Mi sem jellemzi jobban ezt a kietlen pusztaságot, mint az a sündisznó, amely az elmúlt éjszaka szemérmellen elbizakodottsággal jött velünk szembe Kolozsvár főtéren. A benszülött ember már észre sem veszi, hogy nincs minden rendben, de egy párisi ismerősünk érkezett meg, aki a romániai petróleumtermelés tanulmányozásáért Ploestbe utazik és ő hívta fel figyelmünket egyes dolgokra. De talán neki sem jutottak volna eszébe ezek a dolgok, ha véletlenül nem épen ő lett volna egyik áldozata az elhanyagolt kolozsvári városrendészeti állapotoknak.

A város periferiáin épen úgy, mint a város központjában, a járdák a legsivárabb állapotban vannak. Francia ismerősünk első impressziója az volt, hogy a Főtéren belépett egy gödörbe és majd a nyakát szegte.

Nincsenek padok a Főtéren

Le akartunk ülni a Főtéren. Holt fáradtak voltunk. Gyönyörűen sütött a hold. A forgalom pihent és a levegő tiszta, kellemes volt.

— De hol egy pad, vagy egy szék? — kérdezte francia ismerősünk.

— A Főtéren egykoron köröskörül padok állottak a sétáló polgárság számára, de elkorhadtak s most ujjakkal kell helyettesíteni — találtuk ki hirtelenül a kifogást.

A páratlanul impozáns Mátyás-templom mellett egy homok- és kőhalmaz hívta fel külföldi ismerősünk figyelmét.

— Hát ez mi? — El kellett magyarázani neki, hogy a város modern és világvárosi mintára földalatti illemhelyet szándékozik építeni, föléje pedig autóbussz-állomást. Azt persze elhallgattuk, hogy ezt a világvárosi mintára felépítendő illemhelyet már egy esztendeje építik és hogy a homok- és kőhalmaz nem más, mint szemétdomb.

Az autóbussz mizériák

A kolozsvári autóbusszmizériák egyébként még mindig Kolozsvár egyik legégetőbb problémái közé tartoznak. Ha egy utas a pályaudvarról a monostori útvégére akar eljutni, úgy gyalog rövidebb idő alatt teheti meg az utat, mint autóbusszal. Mert az autóbussz a Főtéren legkevésbé egy negyedórát vár arra, hogy a kocsis megteljen utasokkal és csak azután indítja el. Ami a soffőröket illeti, ezek a legszigorubb tilalom ellenére is, még mindig beszélgetnek vezetés közben, sőt szinte uzassá vált, hogy az autóbusszra invitálják meg vendégeiket.

Külföldi ismerősünk azon megüszködt, hogy sehol sem látott autótaxikat. Elmondta, hogy egy előkló kolozsvári szálloda portását megkérte, hogy rendeljen számára egy taxit, de az értelmetlenül csóválta a fejét. Nem tudta, hogy miről van szó. Valószínű, hogy a konfliktusajdonosok sem járnának rosszul, ha a város állandó választmánya egy szabályrendelettel rendezné az autótaxik régen vajudó ügyét. Hiszen az autótaxival járó költségek jóval alacsonyabbak, mint a lovak ellátási költsége. Az egyetlen meg-

oldandó probléma, hogy a konfliktus-kocsisok tanuljanak meg autót vezetni.

No, igen, az uccák elég porosak. Francia ismerősünk csodálkozását fejezte ki afelett, hogy kétnapi ittéléte alatt egyetlen öntözőgépet sem látott. Igyekezünk ugyan megnyugtatni, hogy a városnak több öntözőgépe van, ezt azonban nem volt hajlandó elhinni. Midőn a Főtéren megpillantotta a Kolozsvárra pár hónap óta bevezetett taliga-reklámokat, összecsapta a kezét és így kiáltott fel:

— Ilyesmit csak Algírban láttam még!

Kolozsvár szépségei

Lassan érkezünk el a Parkas uca sarkáig. Éjfél lehetett. A volt Parkas uca, amelynek háttérében a torony nélküli református templom buzdízik meg, csendes volt és szép, mint egy antik szalon. Sehol egyetlen járókelő s a nyugatról jött fiatal ember elragadtatással szemlélte az ódon városrészt. A piaristák barokkszerű épületével szemben húzódik el a régi várfal, flamand építészek műve. Szűk uccán apró, régi házak között kerülvünk ki a Jorga uccába és eljutottunk a klini-

kák elé. Sokáig beszélgettünk a nagy szerű intézményről, mely fekvésénél fogva szinte páratlan a maga nemében.

Ma délelőtti Kolozsvár külső részét tekintettük meg. Párisi vendégünk csodálkozott, hogy míg nyugaton, a periferiákon terjednek a városok és ott építik fel a legmodernebb bérpalotákat, minálunk ebben a fejlődő városban, kicsiny, apró házcskákat kerülnek egymás mellé. A városnak csak egy szabályrendeletébe kerülne, hogy azokat, akik építeni kívánnak, rábírná arra, hogy többen összeálljanak és a város fejlődésének megfelelő arányban, modern, nagy és egészséges házakat építtessenek, amelyekbe be lehetne vezetni a vízvezeték és amelyeket fel lehetne szerelni a modern higiénia minden kellékével.

Ismerősünk elragadtatással szemlélte Kolozsvár gyönyörű környezetét s végül is abban állapodtunk meg, hogy ez a város klimatikus adottságainál fogva is minden tekintetben fejlődésre hivatott. Csak nem volna szabad elfelejtkezniük az illetékeseknek arról, hogy elvégre mégis Európában vagyunk. (h.)

Csangcsolin fia kijelentette, hogy apja él és állapota javul

MUKDEN, június 9. Csangcsolin, az északkeleti diktátor halálával kapcsolatban, úgy látszik, naponia újabb, egymásnak homlokegyenest ellentmondó hírek kerülnek felszínre. Tegnap számunkban hivatalos jelentés alapján közöltük azt a hírt, hogy Japánban is megerősítették Csangcsolin halálának híreit, akinek halálát tiltkolni igyekeznek, mert attól tartanak, hogy a megvert északkeleti csapatok a halál hírének hallatára véglegesen felbomlanak. Valószínűleg ennek a szempontra tudható be az a nyilatkozat is, melyet Csangcsolin fia a Reuter-ügynök ségnek adott s melyben kijelentette, hogy apja az ellenkező híresztelések ellenére is él és állapota javulóban van.

LONDON, június 9. Pekingtoni jelentések szerint a nacionalista déli csapatok egyik hadoszlopa ma reggel bevonult Pekingbe. A fővárosban azonnal kihirdették az ostromállapotot. A „Times” értesülése szerint, a nankingi központi politikai tanács kiáltványt szövegezt meg, melyben az új Kína jövő politikai alapelveit ismerteti, azzal a szándékkal, hogy a nagyhatalmakkal kötött régi szerződéseket érvénytelenítse s új tárgyalásokat indítson meg.

LONDON, június 9. Csinangfuból jövő jelentések szerint eddig még nem részletezett okokból kifolyólag, az ottani arzenál a levegőbe repült. A robbanásnak rengeteg ember esett áldozatul. Tiencsinben három kínai öt revolvergolyóval megölték Sansinsan tábornokot.

Egy budapesti mérnököt agyonzuzott az új drótkötélpálya csilléje

Budapest, június 9. Tegnap elterjedt a fővárosban az a hír, hogy Saár Elemér ismert fővárosi mérnök tragikus körülmények között meghalt. Saár mérnök családjával az I. kerületi Csaba-ucca 7. számú házban lakik. A hevesmegyei Tar községben Mándy László mérnöktársával együtt kőbányája van, amely már régebben áll üzemenben. Nemrég elektromos hajtóerővel ellátott siklyópályát építettek a kőszállítására s az új szerkezetnek szerdán volt a bemutatója. A sikló a kifejtet hatalmas kötőböket a kőbányából csilléken szállítja fel a magasba. Amikor szerdán bemutatták az ujonnan megindított pályát, fent a központi féknél állott Saár Elemér, továbbá üzlettársa és még egy mérnök. A munkások a megrakott csilléket utnak indították. Már-már felért a csille a magasba, amikor Saár mérnök észrevette, hogy a csille féke váratlanul megromlott és a nehéz rakományal megtelt kis jármű visszafelé siklott nagy sebességgel az elindító állomás felé, ahol közben a munkások újabb kötőböket készítettek elő a felszállításra. Saár a helyzetet egy szempillantás alatt áttekintette és látta, ha a csille visszazuhan súlyos rakományával és a lent dolgozó munkásokat szétzuzza. Hirtelen elhatározással odaugrott a központi fékhez s erős lendülettel megráztotta, azzal a szándékkal, hogy a menet közben egyre sebesebben guruló csillét megállítsa. A hirtelen fékezéstől a csille egy pillantásra megállt, miután azonban Saár tulhajtotta a kapcsolót, a csille hirtelen irányt változtatva, sebesséssel fölfelé rohamt. Saár már el sem

tudott ugrani a fék mellől, a nagy sebességgel haladó csille szinte teljesen széttrancsolta a szerencsétlen mérnök mellét. Saár Elemér pár pillanat alatt meghalt. A tragikus sorsú mérnök testét véroccsa Saár Kornél budapesti ügyvédnek. Holttestét Budapestre hozták és ma délután temetik el.

Megállapították a maximális óraszámot a középiskolákban. Bukarestből jelentik: Anghelescu közoktatásiügyi miniszter elnökletével tegnap délután tanácskozásokra ült össze az a tanügyi bizottság, amely az új közoktatási törvények szerint a középiskolákban az analitikus tanrendet hivatalos megállapítani. Hosszas vita után elhatározták, hogy az alsófokon, az ugynevezett gimnáziumban a tanórák száma hetenként maximum 25 óra, a felső osztályokban pedig hetenként maximum 30 óra. A bukaresti lapok valószínűleg tévedésből héli 20 órát írnak). A bizottság mai ülésén megállapítja osztályok szerint az órák számát.

PANAMA Hölgyeim! PANAMA
 megjött a panamám, a párisi és bécsi újdonságok.
 Tarka panama nálam 250 L darabja
 Férfi és női kalapokat 48 óra alatt formázunk és alakítunk a legújabb formákra.
 gyári árak!
CARMEN
 KALAPÜZEM
 PANAMA CLUJ CAL. VICTORIE 4. PANAMA

Firestone

vitathatatlanul a valódi kvalitásmárka.

**Bárminő utra,
 Bárminő megterhelésre,
 Bárminő használatra**

kaphat alkalmas Firestone autókereket.
 Forduljon a legközelebbi vizontelárusítóhoz, ahol minden kívánatos szakértői felvilágosítással is szolgálni fognak.

Vizontelárusítók minden nagyobb városban.
 ROMÁNIAI VEZÉRKÉPVISELŐ: ADOLF HADRASKY BUCUREȘTI,
 Str. Gen. Berthelot 16.

„ERA”
 Valóságos
 „ER”
 Az „ERAS”
 a lehetne
 JEGYZET.
 A „THE E”
 képvisel

„A 88.845 s
 díjat: 3.500.000
 a cseh-zlovák
 húzásán a Fo
 va) szerencs
 punk mai szár
 turna hirdeté
 vetkező sorsj
 jegyét postaf
 bankháznál Br
 megrendelni.

— Egységes
 bukovinai újsá
 tik: a bukovin
 és németek egy
 telt, amelynek
 választották me
 ritás alapján á
 négy román és
 kögyülésem el
 resti és a tar
 takkal szorosá

**Vict
 corp
 CH**
 Röntgen kész
 tubus, diather
 card

Radiologia
 készülék

SA
 orvosi és
 lerakata B
 cuzino 2.
 Teljes körhá
 berendezések
 Mekanoterap
 lések, Meleg
 Elsőrangú r
 spektru

Az Ön fogai megőrzik egészségét, ha „ERASMIC“ FOGKRÉMET vagy FOGSZAPPANT használ!
VALÓDI ANGOL GYÁRTMÁNY
 Valóságos gyöngysorrá válik férfiák, nők, gyermekek fogsora, ha állandóan gondozzák fogaitak
„ERASMIC“ FOGSZAPPANNAL vagy FOGKRÉMMEL.
 Az „ERASMIC“ fogszappan vagy fogkrém a fogakat ragyogóvá teszi, a lehetetlen kellemes illatot ad és sikerrel áll ellent a fog-és fejfájást okozó kezdődő bajok fejlődésével szemben.
JEGYZET. Az „ERASMIC“ fogszappan és fogkrém minden drogériában kaphatók.
 A „THE ERASMIC Coy. LIMITED, VARRINGTON“ angol cég vezérképviselete **PARFUMERIA ELITEI ENGROS — BUCUREȘTI Str. Sîc. Ionică No. 7.**

* A 88.845 számra eső nagy jutalomdíjat: 3.500.000 lejt (három és félmilliót) a cseh szlovák osztályosorsójáték utolsó húzásán a Fortuna-bankház (Bratislava) szerencsés vevői nyerték meg. Lapunk mai számában megtalálja a Fortuna hirdetését. Ne mulassza el a következő sorsjáték I. osztályához sorsjegyeit postafordultával a Fortuna-bankháznál Bratislava, (Csehszlovákia) megrendelni.

— **Egységes szervezetet létesítettek a bukovinai újságírók.** Csernovicből jelentik: A bukovinai újságírók, a románok és németek egységes szervezetet létesítettek, amelynek elnökevé Rotica szenátort választották meg. A választmányt a pártok alapján állították össze, úgy, hogy négy román és négy német tagja van. A kögyűlésen elhatározták, hogy a bukaresti és a tartományi újságírószervezetekkel szorosabb kapcsolatot létesítsenek.

Victor X. Ray corporation CHICAGO

Röntgen készülék — eredeti Coolidge tubus, diathermia, quartz-lámpa, electrocardiograf s egyéb

Radiológiai és elektroterapiai készülékek vezérképviseletje

SANAX

orvosi és higiénikus készülékek
 Ierakata București Str. Gh. Cantacuzino 2. Telefon 202-02 és 206-22.
 Teljes kórházi, sanatóriumi és hőfürdő berendezések, Elektroterapia-Hidroterapia Mekanoterapia. — Egészségügyi felszerelések, Melegítő és ventiláló készülékek. Elsőrangú referenciák. — Ingyenes prospektusok és felvilágosítások.

— **Egy pap, aki revolvérrel lö püspökére.** Newyorkból jelentik, hogy Charleston városában Reverend J. H. Woodward, anglikán lelkész a múlt héten megjelent W. G. Sherry püspök oldalában és rövid szóváltás után revolvérből rálőtt a püspökre. A lövés súlyosan megsebesítette Sherry püspököt. A merénylő azután maga ellen fordította a revolvert és halálos lövést adott le a mellébe. A támadás okát még nem ismerik, mert Sherry püspököt, aki súlyos betegen fekszik, szintén nem lehetett eddig kihallgatni. Általában azonban azt hiszik, hogy Woodward lelkész hirtelen elmezávarában követte el rettenetes tettet.

— **A visszahozott lobogó.** Belgrádból jelentik, hogy a jusztlav fővárosba nemrég a volt Mackensen-hadsereg egy tisztje érkezett, aki még jusztlaviai offenzíva idején őrszolgálatot teljesített a belgrádi királyi palotában és akkor egy történelmi értékű szerb lobogót, mint háborus trófeumot magával elvitt. A német tiszt Belgrádba érkezése után azonnal az udvari gárda kaszárnyájába ment és a következő szavakkal adta ott át a zászlót: „Mi ellenségek voltunk, most barátok lettünk. Az ellenség elvitte a lobogót, a barát visszahozta!” E szavak után gyorsan sarkonfordult és az állomásra hajtva elhagyta Belgrádot. Az újságírók kutattak utána, de még a nevét sem sikerült eddig megállapítani.

— **Nagy botrány az amszterdami olimpiászon.** Amsterdamból jelentik: Az olimpiai vigaszdíjat sorsolás után nem Hollandia, hanem Chile nyerte meg. A holland csapat megkövülten hallgatta az eredménykiírdetését. A tribünön ülő 30 ezer nézőből pedig parázs tüntetésben törtek az alkaceseredés. A tömeg lerohant a színpadra, nekirohant a bíróknak, összetörte a korlátokat úgyhogy a bíróság csak nagynehézen tudta megvédeni a bírónak és a chilei játékosoknak testi épségét.

— **Agyvértódulás, szívzorogtatás, nehéz lélegzés, félelemérzés, idegesség, migrén, lehangoltság, álmatlanság** a természetes „Ferenc József“ keserűvíz használata által rövidesen megszüntethető. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József víz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

SPORT

A bajnokság finisze

Elérkeztünk a bajnokság finiséhez. Az erdélyi pályákon ma utóljára hívja a bírói sip bajnoki küzdelemre a feleket. Ma fejeződnek be a bajnokságok, párharcok és driblik, csapatok és intézők a megérdemelt pihenést kezdik meg, ki boldogan, nyugodtan, ki pedig fájo, keserű érzéssel. busan elmélkedve az „egyenlő mérték nevű ködkép szertefoszlása felett.

Kolozsváron ma délután kerül elődöntésre a bajnoki szezon utolsó mérkőzése, a

Romania—Universitatea

találkozó, amelynek azonban már épen-séggel semmi fontossága sincs a bajnoki helyezés szempontjából és így csak a presztizskérdés az, amely küzdelemre buzdítja a csapatokat. Az U épen az elmúlt hetekben veszette el a csatársógnak eszes irányítóját, Marschallt, míg a Romania ismét Chifor nélkül játszik. Erős, változatos küzdelem várható, minimális gólarányu Romania győzelemmel.

Marosvásárhelyen az MSE és a Sodronyipar csapatai alkerületi döntőt játszanak míg Nagyváradon a Törekvés a kerületi bajnokságért küzd a szatmári Olimpiával. Resicán szintén sorsdöntő mérkőzés van: Banatul—UDR meccs.

AZ OLIMPIÁSZ

Ma délután fejezik be az amszterdami stadionban a futballolimpiászt. A döntőbe, mint előrelátható volt, Uruguay és Argentina kerültek és mindenképen Dél-amerika dicsőségére vivják meg a döntő küzdelmet. Ezzel a mérkőzéssel befejezt is nyer a csonka világvérseny. Az óvilág-got ez alkalommal bizony elég gyenge erők képviselték, hiszen az angolok, magyarok, csehek, osztrákok és spanyolok elitgárdája hiányzott a nagy küzdelemből. A középeurópai államok közül Németország fiaí csunyan csatát vesztek a délamerikai mumussal szemben. A másik európai reprezentáns kitünően szerepelt és bizony csak hajszálon mulott, hogy nem mért vereséget a párisi olimpiász hősiére.

Pathe Freres Paris

Romániai ház alapítva 1908-ban, Bucarest
Calea Victoriei 10.

A cinematografista

urakat értesítjük, hogy raktárunkban állandóan kaphatók a következő árak:
Cinematograf
 „Pathe“ készülék legújabb minta.

Alkatrészek
 és eredeti „Pathe“ cserélhető darabok, valamint bármilyen márkájú alkatrészek.

Szenek
 legfinomabb és leggyazaságosabbak, bármilyen szisztemű lámpához, gyári áron.
Speciális műhely készülékek javítására. Teljes szerelés és pontos munka tekintetében egyedül Romániában, bármilyen márkára. Szállítás az egész ország területére.

Felhívjuk a cinematografisták figyelmét arra, hogy eláruló fiókjaik, raktáraink a mi alkatrészeinkre az egész országban nincsenek. — Utánzatoktól óvakodni ken

Mindenki rendel most sorsjegyet
 az új osztályosorsójátékra
 az árakért és a díjakért és mintegy 300000000 lejt mindenkit kedvelt bankjuttatásomér:
FRITZ DÖRGE
 WIEN I. G. Mährner-Strasse 43.
 50.000 nybrémény
 több mint 250.000.000 Lejt
 Egyetlen egy sorsjeggyel
18 millió Lejt is nyerhető!
 Ötöd sorsjegyeknek:
 1/5 = 800 lejt 1/5 = 400 lejt 1/5 = 200 lejt
Nem kell előre fizetni!
 Eligendő egy levelezőlap pontos címmel.
 Feltétlenül titoktartás!
 Prospektus, hivatalos jártékony, minden felvilágosítás általában és portamentesen.
Az összes sorsjegyek fele nyer.
 Nincs illeték, általában semmi levonást!

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lejt, vastagabb betűvel 10 lejt. Legkisebb apróhirdetés 50 lejt. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleg levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lejt, előfizetőknek 150 lejt.

Joghurt

(Bulgár aludttej)
 Kifünő élvezeti cikk és anyagcserét szabályozó tejkészítmény. Készíthető háziilag az EGGER-féle Joghurt-Fermentből.
 Egger & Co gyéveszeti gyár, Cluj

Szakképzett

papírkereskedő állást keres anpro vagy detail üzletben, szombat megtartásával. Cím a kiadóban. 600

Hunwald

Cluj, Str. Vlahuța (volt Bolyai-u.) 3.
 Telefon 1-47 szám

Varrófednyo

kat keres a Székely-Szalón. Str. Izabella 7. (Ovár)

Pince

cca 250 m², világos, raktárnak, műhelynek kádo. Malom-utca 28.
 Belvárosban kitünő kőszár házikoszt kapnató, kfordásra s. Mozesné, Piata Mihai Viteazul 10.

Pályázat.
 A Kishitelbank és Takarékpénztár R. T. Cluj, pályázatot hirdet egy kezdő gyakornoki állásra. Oly férfi, vagy női munkaerők ajánkozását kérjük, akik jól géniának.
 Cluj, 1928. június 8.
 Az igazgatóság.

FAGYAPOT

az elismert legjobb csomagolóanyag
 24 minőségben, legolcsóbb áron szállítja

Amigo Testvérek és Társa
 speciális fagyapotgyára Lugoj, Str. Unirii 10.

Clujon: bizományi raktárt tart gyárunk képviselői: **Feuerstein Kálmán fakereskedő, Calea Victoriei 61.**
 További lerakatok: Arad, Braila, Bukarest, Craiova, Galati, Nagyvárad, Nagyvárád, Nagyszeben, Ploesti és Timisoara.

Közgazdaság

Románia konkurenciája miatt panaszkodik a jugoszláv faipar

A szlovéniai fatermelés a francia piac felé orientálódott

(Belgrád, június 9. Az Uj Kelet tud.) A szlovéniai faipar az utóbbi hónapokban igen nagy üzleteket bonyolított le. A szlovéniai faárak ugyanis nagyon stabilak voltak és most már hónapok óta állandó javuló tendenciát mutatnak. A szlovén faipar igen nagy megrendelésekkel van elhalmozva, a raktárak nagy része már ki van árusítva, bár az érdeklődés az utóbbi napokban valamit engedett. A szlovén faiparosok nem félnek attól, hogy ismét olyan krízisbe kerüljenek, mint az elmúlt esztendőben. A szlovén faiparosok még nagyobb üzleteket csináltak volna, ha az olasz piacnak nagyobb volna a felvevő képessége. Olaszországban jelenleg deflációs krízis van, az olasz kereskedők nagyon óvatosság a vásárlásoknál és a valuta bizonytalansága miatt nem mernek raktárra vásárolni.

Az utóbbi hónapokban a francia fatermesztők mutatnak nagyobb érdeklődést a szlovén faipar iránt. A francia fatermesztőknek ugyan nem nagyon konvenciál a szlovén fa, azonban a nagy franciaországi építkezések következtében a francia kereskedőknek ahig van árujuk és épen ezért most már rászorúlnak a szlovén árra is.

Az utóbbi időben a román faipar csinál nagyobb konkurenciát a jugoszláviai fatermesztőknek. A román lej stabilizálásával a fa export megkezdődött növekedett és nagyon sok román deszkára kerül ki a külföldre. Románia Magyarországba is nagyon sokat exportál. Azonkívül Olaszország, Franciaország és a közel Kelet részére csináltak nagyobb kötések.

A szlovén faexportnak igen nagy akadály, hogy Szigeten keresztül nagyon nehezen tud tengeri kikötőhöz jutni. A szuceki kikötő ugyanis a mai igényeknek egyáltalán nem tud megfelelni. A szlovén fatermesztők épen ezért nagyon szeretik, ha a bakari kikötőt kiépítik, mert erre sokkal jobban tudnának tengeri utat találni.

A nagy gazdasági krízis következtében több szlovén fatermesztő szükségesnek tartotta egyes nagyobb erdőtulajdonát eladni és ezeket az erdőket nagyobb részt nagy horvát fatermesztők vásárolták meg. A horvát fatermesztők az utóbbi időben nagyon nagy tőkét investáltak, így a Prekomurjében a nagy erdősegeket csak a nagy horvát vállalatok tudják kitermelni.

Az állami adóhivatalok ezentúl a magánhitelezőkkel is közlik az adóárverések idejét. Kolozsváron a közelmúltban megtörtént, hogy több kereskedőcégnél adóban lefoglalt ingóságok árveréséről a magánhitelezők kéthő időben nem szerezhettek tudomást és ezért az árverésen a lefoglalt árucikkeket csak minimális árban sikerült értékesíteni, úgyhogy a hitelezők a befolyt vételárból egy fillért sem kaptak. Ezekről az esetekről tudomást szerzett a pénzügyi adminisztrátor is, aki utasította az állami adóhivatalokat, hogy amennyiben a zvegves foglalások alkalmával tudomást szereznek arról, hogy az adókiegymutatás lefoglalt tárgyakat előzőleg mások is lefoglalták, azokat a hitelezőket az árverés határmájáról értesítsék.

Külvonatokot állít be a vasut Marosvásárhely és Galac között a faexport meggyorsítására. A galaci kikötőben néhány hét óta erősen megélnékül fűrészárakban az exporttevékenység. Az itteni kikötőn keresztül kivitt fűrészanyag legnagyobb része a Marosmentől származik, ahol naponta körülbelül 160 vagont indítanak Galac felé. Tekintettel arra, hogy ezek a szállítmányok napról-napra emelkednek, a CFR vezérigazgatósága tervbe vette, hogy Marosvásárhely—Mádéfalva

és Galac között új tehervonatokat állít be a fűrészanyagok szállításának gyorsabb lebonyolítására. Ez annál inkább lehetséges, mert a szállítmányok helyes irányítása folytán naponta több, mint 15 ezer teherkocsi áll a vasut rendelkezésére. Az új tehervonatok már június 10-ikén, vasárnap reggel forgalomba kerülnek. Egyelőre csak két vonattal fog több közlekedni Marosvásárhely és Galac között, de szükség esetén a CFR újabb járatokat is fog beiktatni ezen a vonalon.

Kibővítik az európai zománcgyárak kartelljét. Az európai amerikai-kar teil negyven képviselője a legutóbbi napokban konferenciára jött össze Wienben, ahol a kartell további kiépítését határozták el. Az új megállapodást úgy kötötték meg, hogy az a konkurenciát teljesen kizárja, azonkívül megegyezés jött létre a külföldi piacok ellátása ügyében is. Az exportárakat úgy szabták meg, hogy az a gyárak rentabilitását biztosítja. A konferencián teljes számban vettek részt a német, osztrák, magyar és cseh gyárak képviselői. Ezenkívül tárgyalások folynak a belga, holland és az angol gyárak csatlakozásáról is, amelynek megtörténte után árcímelésre készül a kartell. Az árcímelés időpontját és nagyságát még nem határozták el, nyilvánvaló azonban, hogy ez a kartell kibővítésének sikerétől függ.

Románia is részt vesz a genfi nemzetközi vámkonferencián. Mint ismeretes, július 3-án nyílik meg Genfben a nemzetközi vámkonferencia, hogy az elmúlt évben a vámtalalmak megszüntetéséről tartott tanácskozások során bejelentett fentartásokat tárgyalja. A plenáris konferenciát megelőzően szűkebbkörű értekezlet lesz, amelyen kizárólag a csont- és a bőrárak vámjának szabályozásáról lesz szó. Ezen az értekezleten, amelyet június 29-ikére tűztek ki, Antoniadé genfi meghatalmazott miniszter, valamint Cezar Popescu iparügyi és I. Gr. Dumitrescu kereskedelmiügyi államtitkár fogja Romániát képviselni. A július 3-iki konferencián ezen a bizottságon kívül, Románia képviselőiben részt fog venni Dem. I. Gheorghiu, a Banca Nationala vezérigazgatója is.

Ön is gazdag akar lenni?

A csehszlovák osztályosjáték erre bőven alkalmat nyújt önnek!

Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben

13 millió lej = 2,600.000 Kc

Két jutalomdíj a 5 millió lej = 1.000.000 Kc

Két nyeresemény a 1 1/2 millió lej = 300.000 Kc

Két nyeresemény a 1 millió lej = 200.000 Kc

Két nyeresemény a 1/2 millió lej = 100.000 Kc

és sok egyéb nyeresemény a 450.000, 400.000, 350.000, 300.000 lej, azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 stb. Kc értékben. — Összesen 100.000 nyeresemény **245 millió lej = 49 millió Kc** összértékben. Minden nyeresemény készpénzben és levonás nélkül kerül kifizetésre. **Minden második sorsjegyet nyer.**

Az I. oszt. huzása 1928. jun. 25.

Rendeljen azonnal a közismert pozsonyi

FORTUNA bankháznál, Bratislava

Megrendelő lap

Borítékban küldendő

Fortuna Bankház

Bratislava

(Csehszlovákia)

Küldjenek az I. osztályu huzáshoz ——— egész sorsjegyet, a 400 lej

———— fél sorsjegyet, a 200 lej

———— negyed sorsjegyet, a 100 lej

Az összeget a sorsjegy vétele után postautalvánnyal vagy pénzesztendőben utalom át önöknek.

Név _____

Cím (helység, utolsó, posta, utca és hászám) _____

G

Két olasz cipőgyár vonul be a román piacra. Két olaszországi gyermekcipőgyár tárgyalásokat folytat a romániai piacon való terjeszkedéséről. Mig ugyanis a romániai cipőipar a gyermekcipők gyártása terén alig fejlődött valamit és mennyiségileg a belföldi fogyasztásnak csak jelentéktelen hányadát állítja elő, az olasz cipőiparnak talán legfejlettebb ága a gyermekcipőgyártás és ebben a cikkben épen úgy kezd dominálni a divat, mint a többi cipőfélékben. A két gyár, egy milánói és egy turini, rövidesen leiratokat létesít Bukarestben és Kolozsváron.

• **Értesítés.** Alant felsorolt pénzügyi-üzleti ezuton hozzák t. ügyfeleik tudomására, hogy f. év június hó 11-ikétől augusztus hó 31-ig pénzügyi órákat csak délelőtt 9—1-ig fognak tartani. Albina Institut de Credit si Economii Sucursala Cluj, Temesi Agrár Takarékpénztár Rt. Cluj, Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt. Cluj, Banca Centrala pentru Comert si Industria S. A. Cluj, Kolozsvári Kereskedelmi Bank Rt. Cluj, Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Cluj, Banca Chrissoveloni S. A. Cluj, Erdélyi Leszámitoló és Pénz-

váltó Bank Rt. Cluj, Banca Generală Tării Românești S. A. Sucursala Cluj, Banca Marmorosch, Blanc & Co. S. A. Sucursala Cluj, Banca Românească S. A. Sucursala Cluj, Transilvania Bank Rt. Cluj, Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt. Cluj, Economul Institut de Credit si Economia S. A. Cluj, Kereskedelmi Hitelintézet Cluj.

Megnyílt! Reg. Ferdinand

3. szám alatt a legmodernebb kézimunka és rövidtűru tüzlet

„GOBELIN“

Festett előhúzott kézimunkák, hozzávalók, harisnyák, keztük nagy választékban a legolcsóbb árak mellett

Harisnyák

pulloverek
sveterek

legolcsóbban

Weisz Siegfried cégnél
Cluj, Regele Ferdinand 10.

Hirdessen az Uj Keletben

K i k ö l t ö z ö m !

detail üzletemet megszüntetem

Valódi bőr

Táska, levéltárca, aktatáska

Valódi bőr

bőrönd, ridikül

stb. engros árban kerülnek előadásra.

Krebs János, Cluj, Regele Ferd. 77.

A CLUJI

TACAMUL

ezüstárugyárban készült minden darab
évesköz és dísz tárgy ezen

gyárjellet! avu ellátva.

300-as finomság!
Gyártmányaink minden jobb ékszerüzletben megrendelhetők. — Vizonteladónak:
„TACAMUL“
Ezüstárugyár, Cluj,
Strada N. Iorga 11/A
Telefon 4-82, Sörgyöncim: „Taoamul“

pneum

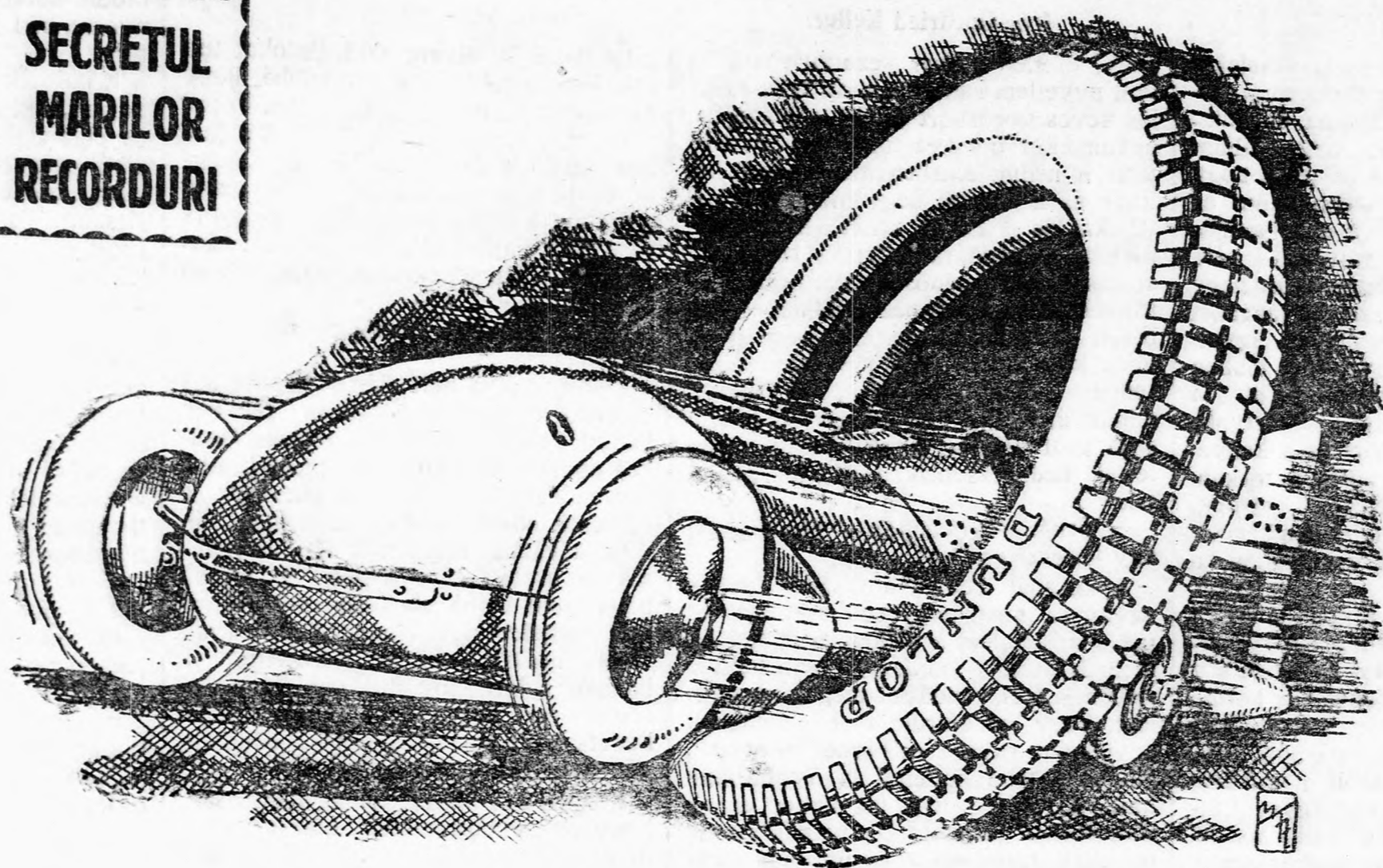
St

Harisnyák
Önről próbafelvétel
ben, Str. Reg. Mar

Colum
Révész Ern

Viz
ponyv
minden célra —
Kárpitos
Matracok és huzat
szövetek, zsinórok,
roletták. Ker
Boskov
Cluj, Strada
Tele

**SECRETUL
MARILOR
RECORDURI**

A Dayton - Beach - Florida versenyben Malcolm Campbell kapitány megdöntötte a világrekordot és óránként 333 km. sebességet ért el „Blue-Bird“ (Napier 450 HP) kocsijával, amelyre

DUNLOP

MADE IN ENGLAND

gummit szerelt fel. Ez az eredmény újabb bizonyítéka a

DUNLOP MADE IN ENGLAND

pneumatikok tagadhatatlan kiválóságának és biztonságos voltának. Az igazi sportsmanok és szakértők ezt a márkát használják legszívesebben.

Friss és elsőrendű áru lerakat

Stössel & Co. Cal R. Ferð. 72. Cluj

Fotofilm
Filmstarokat keresünk! — Azonnal és jutányosan készítünk minden célra — eladás és kölcsönzés.
Str. Reg. Maria 6/8. Telefon 8-26

Columbia gramofon és lemezek
Révész Ernő, Targu-Mures.

Vizmentes **ponyva, zsák** minden célra — eladás és kölcsönzés.
Kárpitos kellékek
Matracok és huzatok. Afrik-Seegras. Butorszövegek, zsinórok. Spárga gurtai. Ablak-roletták. Kerti és piaci ernyők.
Boskovics József
Cluj, Strada Regina Maria 15. Telefon 9-10.

179 L. Halló vidék! 179 L.

A következő 7 tárgy asszonyok és leányok részére: 1 pár cipő valódi talppal; 1 pár cerna harisnya; 1 pár selyem harisnyatartó; 1 doboz puder; 1 üveg kölnivíz; 1 kis üveg parfüm; 1 tubus ajakpirosító (kivétel nélkül külföldi áru). Szállítunk az egész országba utánvét mellett. Postaköltség 21 lei. — Küldjön sürgősen rendelést a következő címre:

Oficiul Orientului
Strada Lascar Catargiu 16. — București, III.

Ne adjon ki tizezreket lexikonért mert 16 kötetes legmodernebb lexikon **2400 lei**
Most jelenik meg a legújabb magyar lexikon

Utazó urak! Hotel Park
(vis a vis gara Satu-Mare)

Restaurant Katz **המטבח** kitünő házi konyha, gyors és figyelmes kiszolgálás. Garantált féregmentes **szobák kaphatók**

Tennis-nadrág 540
I-a drill — — — Lei

Trench-Coat Lei 3400
Neumann M. Cluj
férfi- és fiuruha-áruháza Piața Unirii 14.

Asszonyom!
Gondolt-e arra, hogy mi a betegségek kufforrása? **Nem**, mert ellenesetben mindenekelőtt legfontosabbnak tartaná **ágy tollát** melyen életének legalább 1/3 részét eltölti, **fertőtlenítés gőzölés molytalanítás felélesztés és portalanítás végett a teljesen új rendszerű répekkel felszerelt Toll-megmunkáló gyárnak** Str. Jasilor (Nagyszamos-u.) 14. átadott. **A megmunkálásnál bárki jelen lehet** Néhány óra alatt a munkát elvéggezzük

különlegesen berendezett **képkeretező, aranyozó** műhely. Ovádi, kerek és Bوندel keretek minden méretben **Somlyai Mihály** Cluj, Str. Regina Maria 7. és kivételben **Jelina Maria 7.**

Ruha teszi az embert

Irta Gotfried Keller

Igy szolt önmagának és így cselekedett. A kétségbeesés bátorságával belevágott a zsiros pástétomba és pillanatilag sem gondolt arra, hogy abbahagyja és nem telt bele öt perc, hogy a pástétomrakás felerészében eltűnt és a dolog a vacsorázó urak szempontjából bizony nagyon aggályossá vált. Húst, zsirban kisütött burgonyát, nagy szerű főzeléket mohón szedett magába, nem gondolt saját tekintélyére, egyetlen gondja az volt, hogy minél jobban megteljen a bendője, mielőtt beáll a katasztrófa. Azután hosszú kortyokban szedte magába a bort és a kenyeret is valóságilag legyűrte a torkán. Szóval olyan bekebelezés történt, olyan gyors és mohó, mint amikor vihar elől a szénát viszik vasvillákon a csűr alá.

A vendéglős befutott a konyhába: — Szakácsné! A vendég elfogyasztja az egész pástétomot és a sült höz alig fogott hozzá. És képzeld, a bordeauxit egyszerre hajtja le, vagy legutóbb kétszerre a nagy pohárból.

— Isten éltesse! — szolt a szakácsné — fogyassa el jó étvágygal. Látod, ez az ember ért a faldkakashoz. Bizonyos, ha közönséges ember lenne, előbb a sültet kóstolta volna meg.

— En is ugyanazon a véleményen vagyok — mondotta a vendéglős — nem nagyon elegáns ugyan ez a vendég, de emlékszem, amikor behívták katonának, láttam, hogy a tábornok ur épílyen mohón evett, különösen kint a hadgyakorlaton.

Közben a kocsis megabrákoltatta a lovakat és maga is jókorákat evett a söntésben és minthogy sietős volt az útja, megint befogatott. A »Mérleghez« címzett vendéglő hozzátartozói most már nem tudták sokáig türtőztetni magukat és mielőtt késő lett volna, megkérdezték az urasági kocsiótól, ki az az ur itt fönt és mi a neve.

A kocsió, minden hájjal megkent vicces fiú — visszakérdezett:

— Hát ő maga nem mondotta meg?

— Nem!

— Persze afféle ember, aki nem beszél sokat, alig nyitja ki a száját. Ez már természete Strapinski grófnak. Azt hiszem, ma és holnap, talán még néhány napig itt marad, mert meghagyta nekem, hogy utazzak előre.

A rossz tréfát azért csinálta, hogy megbosszulja magát a szabólegényen, aki — véleménye szerint — ahelyett, hogy megköszönte volna neki az utat és ahelyett, hogy udvariasan elbucsuzott volna tőle, egyszerűen bement a vendéglőbe és adta a nagyvrat.

Ő maga is most már ravaszul csinálta a dolgot, felszállt a kocsióra anélkül, hogy megkérdezte volna, mibe kerül az ebéd és mibe került az abrak. Kihajtott a városból, mintha mindent a legteljesebb rendben intézett volna el.

A véletlen azonban úgy hozta, hogy a szabólegényt valóban Strapinskinek hívták, sziléziai ember volt, Vencel Strapinski. De megiehet, hogy nem a véletlen játszott közre, hanem a szabólegény ott felejtette a kocsióban munkakönyvét és ebből értesült a kocsió a nevééről. Szóval, amikor a vendéglős megint kezét dörzsölve és örömtől sugározva odalépett hozzá és megkérdezte, vajon a gróf ur régi tokait, vagy pezsgőt kíván vacsorához? és egyuttal jelentette, hogy a szoba már elő van készítve, akkor a szegény Strapinski elhalványodott, zavarba jött és egyetlen szót nem felelt.

— Nagyon érdekes! — morgott magában a vendéglős, úrra lesietett a pincébe és egy külön ládából tokait és egy másikból pezsgőt hozott elő. Strapinski nemsokára egy egész pohárral látott maga előtt, amelyből a pezsgőspohár mint egy magas nyárfa emelkedett föl. Különösen fényelt, csengett és illatozott minden körülötte. És a sze-

gény, egyetlen ember ezuttal nem is volt ügyetlen, hanem amikor a vendéglős kevés vörösbort öntött a pezsgőbe, ugyanakkor ő maga tokaji borral sültette a nedűt. Közben megérkezett az írrok és a jegyző, hogy megigák kávéjukat és eljátszák rendes kártyapartijukat. Nemsokára bejött a Häberlein et Comp. oég legidősebb fia, bejött a Putschli-Nievergelt ház legifjabb sarja, bejött Melchior Böhm, egy nagy szövőde könyvelője, akik ahelyett, hogy rendes partijukat játszották volna, mindnyájan nagy ivben mentek a lengyel gróf mögött, kezeiket feszítve tették nadrágzebeikbe és hunyorogtak.

— Tehát — gondolták — így néz ki egy lengyel gróf!

A kocsiót iródiák ablakából látták ugyan és most, hogy egy asztalnál látták a vendéglőt a gróffal, nem tudták, ki melyiknek a vendége. Nem tudták, vajon a gróf vendéglő meg a vendéglőt, vagy megfordítva. A vendéglőt egyébként ravasz embernek ismerték, aki soha nem követett el ostobaságot, ha tehát melléje ült, akkor ennek volt valami értelme. Ők maguk lassan odaültek asztalukhoz és ügyesen meg-invitaltatták magukat, valahogy úgy, hogy nem pénzben, hanem borosüvegekben játszottak.

Nem ittak sokat, mert még korán volt. Abban az időpontban még kávézni kellett, azonban a polyágnak — ahogy maguk között a szabólegényt elnevezték — szivarokkal kedveskedtek.

— Megengedi gróf ur, hogy egy rendes szivarra ajándékozzam meg? A fivérem Kubában él és direkt onnan küldötte nekem — mondotta az egyik.

— A lengyel urak nagyon szeretik a jó cigarettát is. Ime, itt a valódi szmirnai dohány, az üzletársam küldötte Konstantinápolyból, — mondotta egy másik, mielőtt egy csinos zacskót tolt a vendég elé.

— Ez a damaszkuszi, gróf ur, még jobb — szolt a harmadik — ottani prokuristánk személyesen szerezte be nekünk.

A negyedik egy hatalmas szivart nyújtott át és valósággal tolakodón kínálta:

— Ha ön valami egészen kitünő dolgot akar, akkor meg kell kóstolnia ezt a virginai szivart. Külön termelték a dohányt, külön csinálták a szivart, üzletekben egyáltalán nem kapható ilyesmi.

Strapinski fanyarul nevetett, egy szót sem szolt és nemsokára finom füstfelhőbe volt burkolózva, amelveket a nap sugarai kedvesen beüzüstöztek. Az ég alig egy negyedóra múlva kiderült, gyönyörű őszi délután lett és most már valaki azt javasolta, hogy ezt a kedvező órát ki kell használni, mert ez az esztendő nem igen fog hasonló szép napokat hozni. El is határozták, hogy ki fognak kocsiázni és pedig fel fogják keresni az egyik tanácsos urat, birtokán. Néhány napja mindössze, hogy szüret volt náluk, meg kell kóstolni az új mustot. A fiatal Putschli-Nievergelt elküldött vadászokcsijáért és nemsokára kétfogatu kocsi állott a Mérleghez címzett vendéglő előtt. A vendéglős színlén befogatott, a gróft udvariasan meghívták, hogy csatlakozzon a társasághoz, hogy megismerje kissé e vidéket.

A hor félrissitette a szabólegény hangulatát, gyorsan átvillant rajta, hogy ez lesz a legjobb alkalom arra, hogy észrevétlenül eltávozzon és tovább vándorolhasson. A zechet pedig ezek a bolond és tolakodó urak fizetség csak ki helvette. Néhány udvarias szóval elfogadta a meghívást és a fiatal Putschlivel felszállt a vadászokcsira.

Újabb véletlen volt, hogy a legény,

mint fiatal fiú olykor szolgálatokat tett falujában a földesurnak, továbbá, hogy katonai szolgálatát a huszároknál teljesítette s bannit tudott a katonákkal. Amikor tehát utitársa udvariasan megkérdezte tőle, hajlandó-e menni, azonnal átvette a gyeplőt és ostort és gyors tempóban hajtott ki az országútra, úgy, az urak összenéztek és egymás fülébe sugták:

— Kétségtelen. Ez mégiscsak vérbéli ur!

Félóra múlva már elérték a tanácsos birtokát. Strapinski hatalmas félívben hajtott az udvarházba és a tízes lovak pompás eleganciával megállította. A vendégek lengyéltek a kocsiótól, a tanácsos odasietett és a társaságot bevitte a házba. Pillanatok alatt körülülték az asztalt és előkerült a kitünő must, amit előbb alaposan megmustráltak, megdicsérték, majd bőven ittak belőle, mielőtt a háziur körülvitte a házban a hirt, hogy itt van vendégségben egy előkelő gróf, polyák. Imékedett, hogy minél nagyobb tisztességgel szolgálják ki a vendéget.

Közben két párra oszlott a társaság, hogy az elmulasztott kártyajátékok helyrehozzák. Ebben az országban ugyanis az emberek nem éhelték kártyajáték nélkül, nyilván született munkakedvük következtében.

Strapinskit, aki különös okokat fogva elhárította magától a játékból való részvételt, megkértek, hogy legalább kibiceljen. Leült tehát a játékosok közé és láthatta, milyen szellemesen igyekezett tetromfolni egyik a másikat. Úgy ült, mint valami gyöngéledő fejedelem, aki előtt az udvari emberek eljátszák egy kelemes szindarabban a világ folyását. Közben tiszteletteljesen magyarázták a játék egyes trükkjeit, vagy ha a résztvevők valamelyike kiesett a partiból, nyomban sietett szórakoztatni a legényt: lovakról, vagy vadászatról diskurálgatván vele. Strapinski ehhez is értett, csak vissza kellett idéznie emlékébe azokat a kifejezéseket, amiket otthon hallott a földes urtól és később a katonaságnál a tisztektől. És azzal, hogy megjegyzéseit szerényen tette meg, még hatásosabbá lett. Amikor ketten vagy hárman fölállottak az urak közül, így vélekedtek:

— Igazi junker!

Csak Melchior Böhm, egy született kétkedő, dörzsölgette meglegedetten a kezét és magának befelé ezeket mondotta:

— Ő, már látom, hogy ebből megint egy nagyszerű goldbachi felületés lesz. Ennek különben is eljött az ideje, minthogy éppen két éve, hogy az utolsó lezárt! Ennek az embernek különös ujjai vannak, össze-vissza szurkált ujjai, bizonyára valahol Ostrolenkában, vagy Prágában szerezte ezeket az ujjakat! Bizonyára fog itt valami történni: egyelőre jómagam a csöndes megfigyelő szerepét fogom játszani.

A parti befejeződött és most már az urak azt a javaslatot tették, hogy jó lesz a tanácsosnak az óborait is megízlelni. Erre egyébként is szükség volt, mert le kellett hűlniök annyira felmelegítette őket a játék. Azonban a lehűtés olyan szenvedélyesen történt, hogy az emberek most már ez ellen akartak tenni valamit és amikor egyikük azt javasolta, hogy kezdjenek hazárdjátékokat játszani, mindnyájan beleegyeztek. Keverték a kártyát, mindegyikük egy-egy svájci tallért dobott az asztalra és amikor Strapinski került a sor, bizony nem dobhatta oda gyűszűjét.

— Nincs nekem ilyen pénzem — szolt elvörösödve, de Melchior Böhm, aki figyelte, betett helvette egy svájci tallért. A többiek nem gyanakodtak és senkinek sem jutott eszébe azt hinni, hogy van a világon valaki pénz nélkül.

A következő pillanatokban odalátta a szabólegény elé a nyereséget. Zavar-

tan otthagya a pénzt mire Böhm gondoskodott a 2-dik tétről amit azonban másvalaki nyert, ugyszintén a harmadik tétet is. Azonban a negyedik és ötödik tétet megint csak a polyák nyerte, aki lassanként mégis magához tért.

A hatodik tétet megint csak a polyák nyerte, aki lassanként magához tért és ebletalálta magát a dolgozba, mielőtt esendben és nyugodtan ült az asztal mellett, változatos szerencsével játszott. Volt egy alkalom, hogy lecsúszott egy tallérig, amit megint be kellett adnia, de ugyanakkor nyert és végül, amikor már megunták a játékokat, néhány Napoleon-arany tulajdonosa volt. Olyan vagyon fekdűt előtte, amilyent még nem látott együtt. Mint-hogy mindenki zsebevágta a pénzt, ő is magához vette, de kissé félt, hátha az egész nem egyéb álomnál. Böhm, aki állandóan élesen figyelte, most már tisztában volt vele és ezeket mondotta magában:

— Négyfogatu kocsió viszi ez magával az ördögöt!

De amikor látta, hogy a titokzatos idegen nem mutatott mohóságot a pénz után, hogy továbbra is szerényen s józanul viselkedett, nem bánta, hogy ördöge van.

Azonban Strapinski gróf, amikor vacsora előtt a többiekkel kísért, összeszedte gondolatait és legalkalmasabbnak tartotta ezt az időt arra, hogy fel-tűnés nélkül ellásson. Van elég pénz, — gondolta — és elhatározta, hogy a Mérleghez címzett vendéglőt a legközelebbi városból fogja kielégíteni a rá-tukmált ebédért. Fesztői köpenyét magára vette, mélyen szemére szoritotta prémsapkáját és a magas ákácsok során, az estszürkületben fel és alá sétált, elandalgott a szép vidéken, közben azonban megszimultatta az utat, amelyen elélphetne.

Borus homlokával, kedves bajszok-jával, fényes, hullámzó fekete hajával sötét szemével nagyon jól festett itt kint a szabadban. Az estfény és a fák susogása még fokozta a költői benyomást és a társaság a távolból is szíves és jóakaratu figyelemmel kísérte a ven-déget.

És egyre messzebbre ment a háztól, átgázolt egy bokron, amely mögött gyalogjáró húzódott és amikor azt látta, hogy a társaság nem vesz észre, kemény léptekkel ki akart lépni a mezőre, amikor az egyik kezesmál szembe került a tanácsossal és Netka leányával. Netka csinos kisasszony volt, kissé falusias eleganciával öltözött és rendkívül sok ékszere volt.

— Éppen önt keressük gróf ur — kiáltott örömmel a tanácsos — keressük, hogy bemutassuk önt gyermekünknek és hogy megkérjük, tiszteljen meg bennünket és jöjjön hozzánk vacsorára. A többi urak már ott ülnek az asztalnál.

A vándor gyorsan lekapta fejéről prémsapkáját és tiszteletteljes, sötét félnék hajlongások között elvörösödve valamit dadogni akart, azonban ez a dadogás is a torkára akadt. Új helyzet állott be, az események színterére egy kisasszony lépett. Szerencsére, tulzott reverenciája és ionák magatartása nem volt ártalmára a hölgy előtt, ellenkezőleg, szórakozottsága és alázatossága használt neki annyiban, mert a kisasszonyt megindította már maga az a körülmény, hogy egy ilyen érdekes és előkelő fiatal nemes menyire szerény tud lenni. Így látja az ember példával is ilusztrálva — gondolta a leány — minél előkelőbb az ember, annál szerényebb és romlatlanabb.

(Folyt. köv.)

Rönköt
fölgvet
diót
vásárol, ugyszintén
másat is, lehetőleg 40 centifélefele,
de 30 centiféle is. Feuerstein Kálmán
lakareszkü, Cluj, C. Victoriel 61. Csak
komoly tételre kérek komoly ajánlatot

KIADÓHIVATAL
Str. Baro
SZERKESZTŐSÉG
Ejeli telefon
ELOFIZETESI A
Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy óra

XI évfolyam

1928 június
5688 S

zaj
Fisch
a regati
Ebn

(Timisoara-Te
Új Kelet tud.)
másodikben látj
zött az erdélyi
mentjét: a cion
óta folytatták
a temesvári cio
rencia lefolyása
pozásabb legy
ben szükségessé
sok változást
ban is. Az erede
vezett konferen
redükálni, ami
cia külsőségein
vényeinek rovás
moly és szoros
programot tan
lenére a konfer
kott, felemelő
tatja.

Vasárnap a k
érkeztek meg a
délelőtti folyam
tok öntötték ma
érkező delegáti
Az az aggodalo
elhalasztása mi
része akadályoz
ben, alapfannan
ferencia megny
delegátus mand
zottság.

A delegátusok
tása és elhelye
formában, példá
fönnakadás nélk
pályaudvaron
zottság működő
legátusokat fog
szükséges felv

Délelőtti tiz
az élénkség a
mesvári Sörgya
a konferencia s
melve. A bejára
és hatalmas D
Diszbe öltözött
Aviva-Zeitrah-
gadiák az egyre
kezőket és látj
lönözött jelény
falmas udvarán
folyik már. Itt
tözzött sátrak a
gazdag buffet é
könyvkereskedé
kiállítás.

Az ünnepelvé
gyár nyári szin
ségében folyt le
képek, cionista